

Sayı: 12
Aralık 2019
Ücretsiz

Genç dünya

Kültür, Edebiyat, Dil, Sanat ve Tanıtım Dergisi

Geçmişten Günümüze Kaybolanlar

HER PROJEYLE BİRLİKTE BÜYÜYÖRÜZ

Kurulduđu günden bugüne emin adımlarla ilerleyen **Halk GYO**,
İstanbul Uluslararası Finans Merkezi (İUFM) projesinin
en büyük paydaşlarından biri.

Konut projeleri, düzenli kira geliri elde ettiği otel ve ofis binalarından
oluşan portföyünü etkin, kârlı bir strateji ile yöneten ve büyüten **Halk GYO**,
aynı vizyonla ülkemize ve geleceğe yatırım yapmaya devam ediyor.

 HALKGYO

halkgyo.com.tr

Bayram KARAAĞAÇ

Genel Yayın Yönetmeni

***Bir zamanlar biz de millet hem ne milletmişiz
Gelmişiz dünyaya milliyet nedir öğretmişiz***

Geçmişten günümüze kaybolanlar... Böyle bir cümle kurulsa gözümüzün önüne gelecek yüzlerce şeyden birisi de muhakkak ki **millet olma şuurudur**. Müslümanı Hıristiyanı ve Yahudisiyle asırlarca yekvücut olmayı başarmış, hep birlikte kah sevinmiş kah üzülmüş bir millet...

Gelinen noktada ise aynı dini, aynı dili ve aynı tarihi paylaşan bir avuç insanın bile dörde beşe bölündüğünü, **ideolojik koyunluğun** bir milletin her zerresini kuşattığını ve her fırsatta daha dışlayıcı, daha ayrıştırıcı tavırlar sergilenerek parçalanmanın devam ettiğini görüyoruz.

"Yaradılanı sev yaradandan ötürü"

Kulak zarlarını patlatırcasına kainatta yankılanması gereken bu sözün, tozlu raflarda çürümeye bırakıldığı demlerden geçiyoruz. Yaşamak için gerekirse öldürmenin, nefes alabilmek için icabında boğmanın tercih edildiği, en zor demler...

İşte! Kurmak için ömrümüzü adadığımız **yeni dünyada** bunların olmamasını, yaradılanın yaradandan ötürü sevilmesini ve milletçek yekvücut olabilmeyi umut ediyoruz.

Art arda heyecanla çevireceğiniz sayfalarda yalnızca adını bildiğiniz arkadaşlarımızın kalemlerinden süzülen, her biri bambaşka dünyalardan doğmuş, dünyanın muhtelif coğrafyalarından bakış açıları barındıran her bir yazıda **yeni dünyanın numunelerini** göreceksiniz.

Dergimizde sizin dünyalarınızdan da birer numune görmeyi temenni ediyoruz.

GENÇ DÜNYA DERGİSİ

Yeni Dünya Vakfı Adına
İmtiyaz Sahibi
Mahmut GÖKSU

Genel Yayın Yönetmeni
Bayram KARAĞAÇ

Yayın Kurulu Başkanı
Uğur Can Demir

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Şafak ALACAĞOÇ

Yayın Kurulu
Muhammed Emin Kaplan
Mustafa Yiğit İstanbullu
Hediye Açıkbaş
Eslem Zeynep Atabey
Buse Elif Özçırpıcı

Editörler
Emine Yıldız
Vakkas Taşdemir
Fatma Zehra Göçmen
Hilal Sümeyye Soylu

Reklam ve Tanıtım
Serhat YILMAZ

Arşiv-Fotoğraf
Yeni Dünya Vakfı Kurumsal İletişim Merkezi

Kapak - Sayfa Tasarımı
Meltem ÖZÇİLİNGİR

Hukuk Müşaviri
Av.Fatih ÇETİN

Baskı
WPC Matbaacılık
Osmangazi Mah. Mehmet Deniz Kopuz Cad. No: 17/1
34522 Kıraç - Esenyurt/İstanbul
Tel: (0212) 886 83 30
Faks: (0212) 886 83 60

İletişim
Alemdar Mah. Prof. Dr. Kazım İsmail Gürkan Cd. No:15
Cağaloğlu-Fatih/İstanbul
0212 526 33 34

bilgi@yenidunyavakfi.org
www.yenidunyavakfi.org

Yeni Dünya Vakfı bünyesindeki öğrenciler tarafından hazırlanmaktadır. Yayımlanan yazıların sorumluluğu yazara aittir.

İçindekiler

<i>Bir Umuttur İnsan</i>	6
<i>Paradigmalar İmparatorluğu</i>	9
<i>Aktüel Yöntem Hataları</i>	10
<i>His Kalemizin Anahtarları</i>	11
<i>Popüler Pusulalar</i>	12
<i>Yürek Derdi</i>	13
<i>Hayat</i>	23
<i>Gezi Yazısı - Parlak Şehir</i>	30
<i>Yol Boyu</i>	31
<i>Vatan</i>	32
<i>Kelimeler</i>	38
<i>Sessiz Çiçik</i>	39
<i>Oruç İbadetinin Sağlık Üzerine Etkisi</i>	44
<i>Ben de Seni Severdim</i>	45
<i>Kaybolan Işıklar</i>	46

5

Bir Üniversite Bir Bölüm

7

Ülke Tanıtımı

8

Biyografi

14-22

Dosya Konusu

24-29

Röportaj

34

Kitap Tahlihi

36

Bilim

40

Film Analizi

47

Nüktü

*“Sağır etti suskunluk, duymadım çığlıkları,
Resimlerde kimse yok, silinmiş varlıkları,
Mazi ile dolmuş bak, mıhlanmış sandıkları,
İzleri bilemedim, kilitlerde görülen.”*

Biz neyi kaybettik sorusunun herkese göre farklı bir cevabı olabilir. Benim bu soruya vereceğim cevap ise **tartışmak ve fikir alışverişinde bulunmak olacaktır**. Biz gençler ne tartışabiliyor ne de fikir alışverişinde bulunabiliyoruz. Ben de bir genç olarak çevreme baktığımda birkaç kelimedenden ibaret olan fikirleri, tartışmaları internette bir görselin veya ucuz sitelerin yorum kısmında görmekteyim.

Bahsettiğim şekilde yapılan fikir paylaşımlarının ve tartışmalarının insanın kalitesini arttırmaktan çok insana zarar verdiği kanaatindeyim. Yapılan tartışmaların bağlayıcı olmaması, gayet kolay bir şekilde paylaşılabilir olması ve öncesinde o fikir üzerine bir tartışmanın yapılmamış olması yapılan o yorumu kalitesizleştiriyor.

Bizler de Genç Dünya Dergisi'nin genç ekibi olarak bu eksikliğin yerini bir nebze de olsa kapatmak masadıyla, siz değerli okuyucularımız için sayfalarımızı Aralık 2019 sayısı ve daha sonraki sayılar için yorumlarınıza daha açık hale getiriyoruz. Sizin yapıcı yorumlarınızın bize güç vermesinin yanında sizi de bu fikir dünya ılda daha söz sahibi kılacağına inanıyoruz. Bu sayı için hemen üst tarafta yer alan, sonraki sayılarda ise dergimizin içindekiler bölümünde yer alacak olan karekodu telefonunuza okutup ardından yorumlarınızı bizlerle paylaşabilirsiniz. Genç Dünya sizin dünyanız, paylaşma ihtiyacı duyduğunuz şiirleriniz yazılarınız ve denemelerinizi bizlere ydvgencdunya@gmail.com üzerinden gönderebilirsiniz. Bizler de sizin fikir dünyanızın yansımalarını dergimizin bir sonraki sayısında paylaşmaktan mutluluk duyuz.

Yayın Kurulu Başkanı
Uğur Can Demir

MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ ŞEHİR VE BÖLGE PLANLAMA BÖLÜMÜ

Elif Nur MUŞTU

Öncelikle üniversitenin tarihine bakacak olursak, Fındıklı kampüsündeki binalar Abdülmecit'in kızları için saray olarak kullanılmak üzere yaptırılmıştır. Bu yüzden "çifte saraylar" olarak anılmaktadır. 1910'da yaşanan bir yangından sonra varislerinden alınan bina, 1913-1920 yılları arasında Meclis-i Mebusan olarak kullanılmış ve Osmanlı Devleti'nin yıkılış sürecindeki son meclis oturumlarına tanıklık etmiştir. Osmanlı Parlamentosu, Meclis-i Mebusan Salonu ve İstiklal Mahkemesi salonu olarak kullanılmış olan salon günümüzde konferans salonu olarak kullanılmaktadır. Sonrasında çeşitli amaçlar ile kullanıldıktan sonra bu bina tekrardan üniversitemize devredilmiştir.

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi; Sanat Tarihiçisi, Arkeolog, Müzeci, Ressam Osman Hamdi Bey tarafından 1882'de, Sanayi-i Nefise Mektebi adıyla kurulmuştur. Ülkemizin ilk Sanat ve Mimarlık Yüksekokulu olan kurum, 1928'de Güzel Sanatlar Akademisi adını almış ve böylece ülkemizde Akademi unvanını alan ilk yükseköğretim kurumu olmuştur. Daha sonra üniversiteye dönüşerek Mimar Sinan Üniversitesi adını almıştır. 2004 yılında ise bugünkü adı olan Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi adını almıştır. Üniversitemiz 3 fakülte, 2 yüksekokul, 3 enstitü ve 1 konservatuardan oluşmaktadır. Mimarlık ve Güzel Sanatlar Fakültesi Fındıklı Yerleşkesinde bulunmaktadır. Fındıklı'nın en güzel özelliği deniz manzaralı sınıfları, kütüphanesi, yemekhanesi ve rihtimidir. Ben deniz manzarasına aşık biri olarak okulun rihtimini görünce "Bu okula gitmeliyim!" demişim. Aynı zamanda okulun sergiler için kullandığı iki salonu var ve bu salonlar kapalı bir alanda değil, okulun orta kısmında bulunuyor. Bu yönden de insana sürekli sanatla bütünleşme hissi veriyor. Yani müze, sergi gezmenin yanı sıra okulda da sürekli güzel sanatlar ya da mimarlık ile ilgili işlerle iç içe olmak güzel hissettiriyor. Aynı zamanda Güzel Sanatlar Fakültesinden serbest seçmeli dersler alabilmek de mümkün.

Biraz da bölümden bahsedelim, Şehir Bölge Planla-

mayı tanımlamak gerekirse sayısalardan tercih yapılmasına rağmen içerisinde birçok sözel ve teorik ders bulunduran, saha gezileri yapılan, mezun olduğunda "şehir plancısı" ünvanına sahip olunan, Mimarlık Fakültesi'ne bağlı ve oldukça kapsamlı bir bölümdür. Şehirle ilgili olan her şey, şehir plancısını ilgilendirir. Bu yüzden birçok yönden kendini geliştirmeyi gerektiren ve çok çeşitli dersleri içeren bir bölümdür. Şehir plancısı adayının yeniliklere açık, gözlem yapabilen, birçok veriyi aynı anda düşünüp bunlardan anlamlı sonuçlar çıkarabilen ve araştırmayı seven birisi olması gerekmektedir.

Biraz da modern şehirciliğin ne zaman ortaya çıktığından ve bölümün okulumuzdaki işleyişinden bahsetmek istiyorum. Modern şehirciliğin kökeni Sanayi Devrimi'ne dayanır. Sanayi Devrimi sonrası işçi konutlarına duyulan ihtiyaçlarla şehirler gecekondulaşarak çarpık bir şekilde gelişmeye başlamıştır ve sonrasında şehirciliğe olan önem giderek artmıştır. Daha öncesinde mimarlık bölümünün içerisinde çeşitli şehircilik dersleri ile bulunmakta, dolayısıyla mimarlar hem mimarlık hem şehir planlaması yapabilmekteydiler. Daha sonra hızla kentleşen şehirlerle şehir planlamaya olan ihtiyaç giderek artmıştır ve Şehir ve Bölge Planlama Mimarlık Fakültesine bağlı ayrı bir bölüm olarak ortaya çıkmıştır. Bölümün bizim üniversitemizdeki kuruluşu ise 1982 yılına dayanmaktadır. Türkiye'de ilk şehircilik derslerinin verilmeye başlandığı üniversitelerden biridir. Okul bir sanat okulu olduğu için teknik eğitimden çok anlatıma, sunuma, görselliğe önem vermektedir. En iyi anlatım tekniklerini uygulatarak benimsetme, ortaya koyulan şeyi en iyi şekilde sunabilme üzerine yoğunlaşmakta ve planlamanın sosyal boyutuna ağırlık vermektedir. Aynı zamanda bizim bölüme özgü olarak hoca-öğrenci ilişkisi kuvvetlidir. Öğrenciler bölümdeki hocalarla iletişim kurmakta zorluk çekmez ve hocalar birçok konuda son derece anlayışlıdır.

Özetleyecek olursak günümüzde oldukça önemli olan bu bölümü tercih etmeyi düşünenleri Mimar Sinan'a bekleriz.

Umuttur İnsan

Hilal ALKAN

Beril MELİKE

İnsan... Bu aralar çokça düşünüyorum dostlar. İnsan, insanlık, insandan insana...

İnsan hayatının özellikle son dönemlerinde hızlı bir akış söz konusu. Dünyadaki gelişmelerle birlikte farklı bir mesele de ortaya çıkmış durumda. İnsanlar durmadan koşuyor, bazen etrafına dahi bakmıyor. Kâh kalabalık kâh yalnız ve hatta yalnızlık içinde kalabalık, kalabalık içinde de yalnız... Neyse ki durum her zaman böyle değil. Her ne yaparsa yapsın özünü kaybetmiyor, kaybedemiyor insan. Çünkü insan, bu dünyada en güzel umuttur.

Havadislerim var dostlar. Şöyle bir toplanalım. Anadolu'da bir ilimizin köylerini dolaştık arkadaşlarla. Burası, cennet ülkemiz içinde en fazla köyü olan illerimizden biri. Ne kadar şirin bir görseniz. Dostlarla hele bir soluklanalım dedik. Biz elimizi yüzümüzü yıkarken arka planda bizim için hazırlıklar yapılmış, köylüler toplanmış, çay demlenmişti bile. Biz tabii bir şey bilmiyorduk Farkında da değildik. Toplandık arkadaşlarla; halden anlayan, hemhâl olan ahaliye selamlarımızı verdik. Hemen bir toplaşma oldu: "Buyurun köyümüze hoş geldiniz, soluklanın. Çayınız da geliyor birazdan taze demledik." dediler. (Bu arada çay deyip geçmeyin. Bizim coğrafyamızda çay çok önemli bir sosyolojik öğedir dikkatinizi çekerim. Kahveye hiç girmedim bile düşünün. Neyse sesli düşündüm galiba. Devam edelim.) "Allah razı olsun. Yerimize düşünmüşler." dedik. Kısa bir sohbetten sonra çayı veren ağabey dedi ki: "Köy peyniridir, çayın yanına koyalım mı? İyi olur yorulmuşsunuzdur." Arkadaşlarla birbirimize baktık, tebessüm ettik. İçimizi tarifsiz bir huzur kapladı. Ne kadar hoş değil mi? İnsan. Birinci fasıl bittikten sonra ikinci fasıl için çayları biz ikram edelim diye çaycı ağabeyi çağırdık. Aldığımız cevap karşısında şahsım ve arkadaşları hem duygulandık hem de sevindik. İki üç kişi ve çaycı ağabey birden: "Olmaz! sizin paranız burada geçmez." dediler. İsrar ettik rica ettik nafiye. Daha sonra Muhtar Bey de dahil oldu. Bizlere seslenip: "Gençler haydi siz çayınızı için, daha da uzatmayın!" deyince hoş sohbete devam ettik. Ne de güzeldi bir bilerseniz. Yahu şu anlık dünyada ne de güzel umutlar var ne de güzel umuttur insan.

İnsan insanın kurdu değil, umududur sevgili dostlar. Sözüm ona modern dünya öyle bir hâl aldı ki, öyle mesajlar veriyor ki; sanırsınız bizi bizden edecek, bizi bizden uzaklaştıracak ve özümüzü bozacak. Yok öyle yağma. Evet, katılıyorum dengesizliklerimiz var ve bu dengesizliklerle yaşayabiliriz ama asla ve asla özümüzü, insanlığımızı, tebessümümüzü kaybetmeyeceğiz. O saf, berrak, kadim, alicenap, güler yüz, yardımsever oluş, iyi oluş, cömert duruş hâlimiz hep olacak. Olsun da... Hani dengesizlikler yaşayabiliriz dedim ya evet bunlar da olsun. Olsun ki yeni hâlimizle yeniden dengemizi bulalım. Şapkayı önümüze koyalım. Tıpkı bir tez-antitez-sentez gibi düşünün. Dünyanın bir kısmı dengesizliğe alıştı zaten. Diğer bir kısmı ise yeniden denge durumunu kaybetmiyor, koruyor. Çok uzağa gitmeyin he, bizden bahsediyorum. Bizler de dengesizlik için de yeniden dengeleri bulanlarız. Sadece dünya veya ülkeler için değil, insan-insanlık için de durum böyle diye düşünüyorum. Tam kaybolacakken; bazen bir köy, bazen sıcak bir tebessüm ve bir yardım eli kısacası bir 'insan' ile umutlarımız tekrardan yeşeriyor ve artıyor sonra toparlanıyoruz. Galiba o öz hâlimizle kendimizi buluyor, mutlu oluyoruz. Biz buyuz diye içimizden geçiriyor, derin bir nefesle rahatlıyoruz.

İnsan insanın kurdu değil; insan insanın ihtiyacıdır. İnsanı; biyolojik, sosyolojik, psikolojik, teolojik vb. gibi hangi yönden alırsanız alın, insan yeniden insana açtır. İnsan, insana ihtiyaçtır. İnsan, insana muhtaçtır. İnsan, insana umuttur. İnsan umuttur, umuttur insan dostlar. Birbirimize umut olabilmek dilekleriyle, umut ile...

Ülke Tanıtımı

AFGANİSTAN

Muhammad Shafiq HAKIMI

Afgan halkları yıllardır kan revan içinde sonuçsuz bir savaş ortamındadır. Birinci İngiliz-Afgan Savaşları'ndan başlayarak, sovyetler birliği ve taliban'a kadar. Afganistan'ı yönetmek için Afgan halkının üstüne bomba yağdırmışlardır. Gururlu Afgan halkı bunlara karşı savaşmış ve yenmişlerdir. Afganistan'da hazır durum çok kritik, 9/11'den sonra Amerika askeri gücünü kullanarak ve ISAF örgütünü teşkil ederek Talibanlar'ı yok etmek amacıyla bir daha Afganistan'a ayak bastı. ABD, Afganistan'ı huzur ve refaha kavuşturmak için sayısız paralar harcadı. Ne yazık ki bunları tam tersine kendi menfaati için yapmış ve hala bu yolda devam etmektedir. Bunun aksine 'dost ve kardeş' ülke Türkiye, hep Afgan halklarının yanında olup aynı dertleri paylaşmıştır. 1 Mart 1921 tarihinde Türkiye-Afganistan ittifak antlaşması iki ülke heyetleri ile birlikte Moskova'da imzalanmıştır. Her yıl Afganistan ve Türkiye'de 1 Mart Dostluk Antlaşması olarak kutlanmaktadır. Kısacası bütün 'Müslüman' ülkeler gerekirse siyasi, ekonomi ve kültürel bir çatıda toplanarak sadece insanoğlu ve canlı olduğumuzu düşünüp el ele vermeli ve her müslüman ülkede savaş değil huzur olmalıdır.

AFGANİSTAN COĞRAFYASI

Konumuna bakarsak doğu ve güneyde Pakistan, batıda İran, kuzeyde Türkmenistan, Özbekistan, Tacikistan, doğuda da ufak bir sınırla Çin ile çevrilidir. Afganistan, Orta Asya ve bazı kaynaklara göre Ortadoğu'da kabul edilir, denize sınırı olmayan bir ülkedir. 34 vilayet 37,209,007 (2019) nüfusu vardır, ve 652.237 kilometre kare alana sahip, dünyanın büyüklüğü açısından 41.ülkedir. Afganistan

da yaşayan Türk halkları genelde Özbekler ve Türkmenlerden baredir. Peştunlar %44, Tacikler %27 ve Hazaralar %9 oranlarıyla ülkenin büyük kısmını teşkil etmektedir. Farsça (Darice) ve Peştuca resmi dil olarak kabul edilmiştir. Bölgelere göre Türkmençe, Özbekçe, Peşeyice, Nuristanice, Geliş Beluşlarca, Pamirrice üçüncü resmi dil olarak yer almaktadır.

Afganistan halkının %99'u Müslüman ve bunların %80'i Sünni, %19'u Şii Müslüman'dır. %1 ise diğer dinlere mensuptur.

Afganistan, tarihi eski olan medeniyetlere ev sahipliği yapmış bir ülkedir. Özellikle milattan önce 3.000'li yıllara uzanan bir geçmiş bulunmaktadır. Afganistan'da çeşitli etnik gruplar bulunmaktadır. Bunlar kültürel bağlamda ve birbirinden farklıdır. Farklılıkların yöresel kıyafetlerden ta düğünlere kadar yansıdığını söyleyebiliriz. Afganistan Türk halklarının giysileri başka kabilelere göre oldukça farklı. Türk halklarının arasında özellikle Türkmen kültürünün farklı olduğunu kanıtlayan kültürel yapı taşları vardır. Noy Noy, Türkmenler arasında geniş yer tutan bir ayin türüdür. Peygamber Toyu, sadece Türkmenlerin has bir geleneğidir. Peygamberimiz 63 yaşında vefat ettiği için altmış üç yaşına giren her Türkmen, peygamber toyu yapar.

Afgan mutfağının geneli; ete, ekmeğe ve pirince dayanıyor. Lezzetli yemekleriyle damaklara hitap eden Afgan mutfağının en önemli lezzetleri arasında 'Afgan pilavı' yer alıyor. Et, tavuk ve sebzeyle birlikte çeşitli pişirme yöntemleri bulunmaktadır.

J.R.R TOLKIEN

“Bütün iyi insanların iyi niyeti üzerlerinize olsun.”

Yüzüklerin Efendisi adlı romanı ile 20. yüzyılın belki de en etkili yazarı olan İngiliz Dilbilimi profesörü ve edebiyatçı/yazar. John Ronald Reuel Tolkien, 3 Ocak 1892 tarihinde İngiliz sömürgesi olan Güney Afrika'nın Bloemfontein şehrinde doğdu. Ronald'ın babası Arthur Tolkien banka müdürü idi. Aslen Birmingham, İngiltereli olan aile, kendilerine yeni bir hayat kurmak amacıyla Güney Afrika'ya yerleşmişti ancak iklimin getirdiği olumsuzluklar, kısa zamanda anne Mabel'i, Ronald ve küçük kardeş Hilary'i alıp İngiltere'ye dönmeye itti. Mabel ve çocuklar, kendilerinden bir gün sonra İngiltere'ye dönecek olan baba Arthur'u beklerlerken 15 Şubat 1896 tarihinde Güney Afrika'dan gelen ölüm haberiyle sarsıldılar. Bunun üzerine Mabel, çocukları alıp küçük bir köy olan Sarehole'a yerleşti. Bu köy Ronald da derin etkiler bırakacak, ömrünün kısa bir süresini burda geçirmesine rağmen hayallerinde yarattığı Hobbit diyarı Shire için defalarca Sarehole'u ziyaret edecekti.

Sarehole'da Tolkien'i etkileyen sadece yemyeşil doğa değildi. Köy yakınındaki Moseley Bataklığı, kardeşi Hillary ile her zaman oynamaya gittikleri Cole Bank Road değirmeni ve devamlı kendilerini kovaladığı için "Beyaz Org" adını taktıkları değirmencinin oğlu da, Ronald üzerinde derin izler bıraktı.

Ronald, Birmingham'daki King Edward's School'a başlayınca ailesi önce Ronald'ın yeni okulunun yakınlarına, sonradan da Olver Road'a taşındı. Olver Road'a taşınmalarının ardından Ronald yeni evlerine yakın olan St.Philips School'a verildi. Bir sene sonra burs kazanınca tekrar King Edward's School'a döndü. 1904 yılında tekrar bir ölümle sarsıldı. Annesi Mabel, şeker hastalığı yüzünden hayata gözlerini yummuştu.

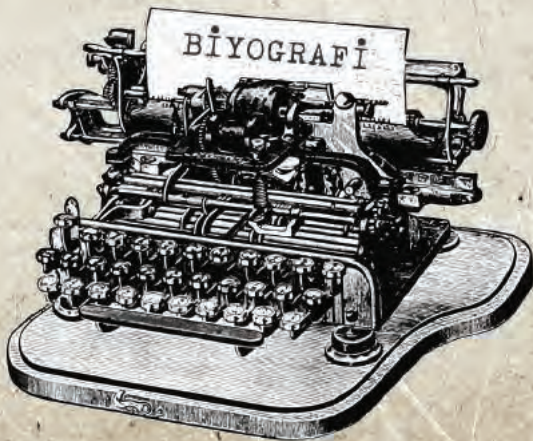
Annesinin ölümü üzerine, çocuklar teyzeleri Beatrice'in yanına gitti ve Peder Francis Morgan'ın gözetimine verildi. King Edward's Okulu'nda iken Ronald, dillere büyük yatkınlığı olduğunu fark etti. Bu dönemlerde kendine ait bir dili tasarlamaya başladı. Böylece Elf dillerinin temelleri atılmış oldu.

Gençlik yıllarının başlarında, Ronald'ın aklı oturdukları Birmingham kentindeki iki büyük yapıya takılmıştı. 29 metrelik Perrott's Folly Kulesi o yıllara göre olağanüstü büyüklüğü ile Ronald'ın beynine kazınmıştı.

1758 yılında John Perrott tarafından yapılan bu kule tuhaf mimarisi ile 'Perrott'un Divaneliği'

R. Nur ERLER

ismini almıştı. Hemen bu kulenin yanında ise bir başka kule vardı. Bu iki kule daha sonra yazacağı "Yüzüklerin Efendisi" için esin kaynağı olacaktı. Ronald'ın gençlik yıllarına dair bir diğer önemli not ise Gamgee ismi ile o yıllarda tanışmış olmasıydı. Bu yerel pamuk markası Gamgee, Ronald'ı etkilemiş olmalıydı ki sonraları yazacağı "Yüzüklerin Efendisi" kitabındaki en önemli karakterlerden olan Frodo'nun sadık dostu Sam'e bu soyadını verecekti.

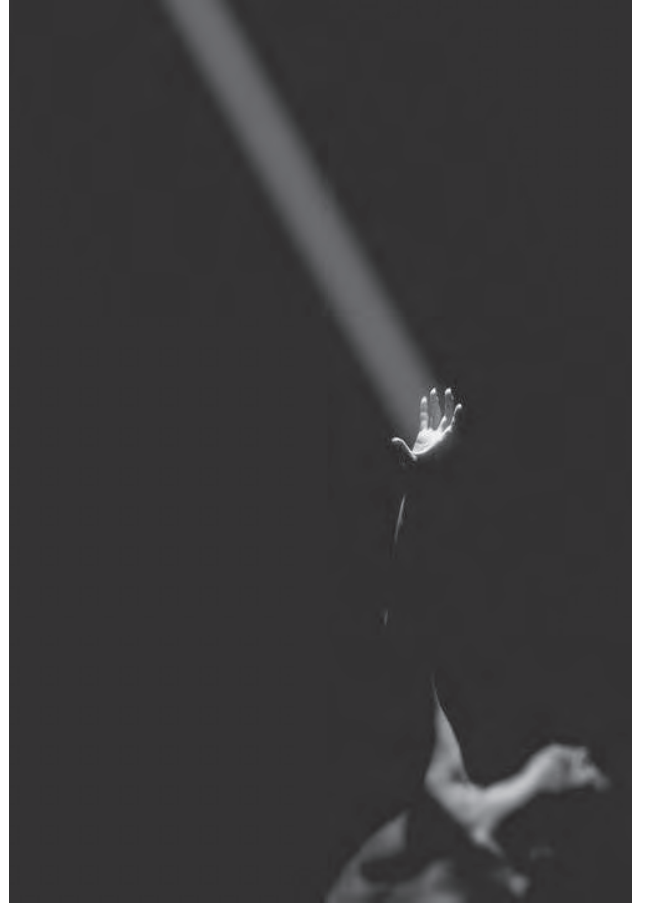
16 yaşındayken hayatını değiştirecek bir olay oldu ve hayattaki gerçek aşkı olan Edith ile tanıştı. Fakat Peder Morgan iki gencin görüşmelerini yasakladı. 1911 yılında Tolkien, klasik diller eğitimi almak için Exeter Koleji'ne gitti. 21 yaşını doldurduğunda hiç bir zaman unutamadığı Edith ile tekrar karşılaştı. Edith bir başkası ile nişanlı olmasına karşın, onun için nişanını bozdu ve 22 Mart 1916 tarihinde Tolkien'le evlendi. Bu arada I. Dünya Savaşı başlamıştı. Kısa bir süre sonra Tolkien de orduya katıldı ve Fransa cephesinde savaştı. İki yakın dostunu bu savaşta kaybeden Tolkien, çok yakınında patlayan bir bomba yüzünden yaralandı ve ordu tarafından İngiltere'ye geri gönderildi.

Savaştan döndükten sonra, hayatının büyük bir kısmını işe alındığı Oxford'da geçirdi. 1945 yılında Oxford'da profesör olmasına kadar geçen zaman içerisinde 4 çocuk sahibi oldu. Bu süre içerisinde devasa hayal dünyası Orta Dünya'yı oluşturmaya devam etti.

İlk kitabı bir çeviri olan Sir Gawain and The Green Knight yayımlandı. Yakın dostu C.S. Lewis ile, entelektüel bir topluluk olan "Inklings"i kurdu ve 1937 yılında Hobbit' i yayımladı. Roman, bu dönemde hem olumlu hem de olumsuz tepkiler aldı. Bir çok yazar ve okur, Oxford'da profesör olan Tolkien'den nasıl olurda bir masal kitabı çıktığını merak etmesine karşın Hobbit kısa zamanda çok büyük satış rakamlarına ulaştı. Bunun ardından Tolkien Yüzüklerin Efendisi (The Lord Of The Rings) için çalışmaya başladı.

1954 yılında Yüzüklerin Efendisi'nin ilk iki bölümü, 1955 yılında ise üçüncü bölümü İngiltere'de yayımlandı. Seri, Hobbit'ten bile daha fazla tepki almasına karşın bundan 10 sene sonra 1965 yılında Yüzüklerin Efendisi'nin Amerika Birleşik Devletleri'nde yayınlanması ile her şey birden değişti. Amerikalıların, özellikle genç nüfusun romanı çok sevmesi, Yüzüklerin Efendisi serisinin hızla kült olmasına neden oldu.

Dünyaca ünlü yazar Tolkien, 29 Kasım 1971 tarihinde, karısı Edith ölümünden sadece bir sene sonra 2 Eylül 1973 tarihinde 81 yaşında öldü.

Paradigmalar İmparatorluğu

Çarptı şimdi yaz!
Kıyıya
Ve sonrasına
Uydur bir rüya
Belki o zaman
Varır her şey huyuna

Bu sui generis bir
Paradigma
Kendimi ekledim ben bu dala
Ve ismimi yazdım damarlarına
——t o l g a
Bir celali koca imparatorlukta

Tolga AKTAŞ

AKTÜEL YÖNTEM HATALARI

Mehmet Tufan KOÇAK

Esra Arslan

İddia ve aldanmışlık insanoğlunun varoluşu ile mevcuttur. Yaşantının her evresinde türlü değerlere binaen gelişen insan hayatının savunulan düşüncenin gerçekten aldığı payın çokluğu oranında renk veya rensizlik kazandığı düşünülemez.

Var olmak başlı başına bir yöntem meselesidir. İnsanı uşak ruhlu ve köle yapan zihniyetin insanı efendi yapan zihniyetten önde olması seçilen yöntemin isabetli olup olmamasına bağlıdır. Drakulalı zihniyetin önde olmasının başka bir izahı yoktur. Güruhların anlayış kıtlığı, doğruların bütün çıplaklığı ile hakim olmasına engeldir. Bu sebeple Allah adına Allah'a küfür günümüzde en doğal hak olarak benimsetilmiştir.

İlahi mesaj bir bütün olarak düşünüldüğünde insana rağmen Allah'a inanç hiçbir zaman olmamıştı. Allah'ın şartı olarak insanların kendisine inanmasını emir buyurması, köleci zihniyetin ilahi zihniyete engel teşkil etmesindedir. Çünkü köleci zihniyet insanın yeryüzünün efendisi olma yolunun ana engelidir. Lâ şartı ile bağlanan insanüstü düşünce yeryüzündeki kanun koruyucularının muhalif ordusudur ve tüm esaret zincirleri bu şartla paramparça edilir.

Bu yalın gerçeklere rağmen Hiroşima, Nagazaki, İran, Irak, Filistin ve Afganistan'da köleci zihniyetin önde olmasının yegane gerçeği yöntem hatasıdır. Her ne kadar gerçek çıplak dolaşmayı sever diyorsak da çirkin de bir o kadar maskeli dolaşmayı sever. Bu maske barış ve adalettir yüzüstler ve çirkinler için.

Var olmak düşünmektir. Düşünmek de yöntemi titizlikle seçme koşuluna bağlıdır. Bu bazen aptallaştırın insan soyundan kaçıp kokuşmuş vücutların kirlettiği topraklara bir nisan yağmurunun zamanlaması ile dökülmekte bazen de mumun tutuşturulamadığı karanlık ve fırtınalı bir gecede mum yakma inadından vazgeçmekle olur. Çünkü mumu tutuşturan ateşi de muhafaza etmek lazım gelir, zira ateşi olmayan mum yine karanlığa yenilecektir.

Yersiz davranışın verdiği mağlubiyet, zevkin veya tenin ruha baskın olduğu kaçamağıyla yorumlanmaz. Aktüel yöntem hataları basitçe şöyle sıralanabilir:

- 1-Coğrafi ayrımsızlık
- 2-Muhatabın ayrımsızlığı
- 3-Üslup ayrımsızlığı
- 4-Fonksiyonel ayrımsızlık
- 4-Kavram ayrımsızlığı
- 5-İmkan ayrımsızlığı

İhtiyaç hissedildiğinde bu ana düşüncelere dergimizin diğer sayılarında gidilecektir. Bunlardan önce ve sonra bilinmesi gereken şu nokta vardır ki hiçbir zaman unutulmamalıdır. İster beyaz atlarla gelinsin ister siyah atlara binilsin ister beyaz ister siyah maskeler takılsın; İslam'ın inanç olarak gündemlendiği günümüzde İslamî çerçevelenme izole edilmesi zor bir akıma girdi. Düşüncelerin netleştiği ve Kur'an'ın ön plana çıkarıldığı her türlü içeriğe sahip kurumsal yöntemler, İslam dininin mucize dinamiği Kur'an karşısında maskelerini indirmek zorunda kalacaktır.

Değişen koşullar içerisinde ideolojik bir yöntem Kur'an'ı çağırıştırır bir prensibin ve dizaynın belirli işleyişinin ana aktörü olarak da yine Kur'an'ı öncü yapmak genel teoriye genel geçer aslı kaynağı teke indirgemek yöntemi analist seçimi kolaylaştıracaktır.

Varsayımlarla donanan yöntem hataları teoride çok dolambaçlı bir yol izlediğinden araştırmaların ortaya koyduğu düşünce belirginleşemiyor. Düşünce virgüleşir ve iki, üç, dörtlemelerle ilerlenirse somut görünümleri elbette kucaklayamayız. Eğer yöntemimiz Kur'an'ın isteklerine denk ise hiçbir karşılaştırma aracına istek ve ihtiyaç duymamamız gerekir.

İslâm matrisini devreleyen objektif bir yöntem düzlemidir. Her ideolojik kurum kendine özgü yöntemini düşüncesi düzleminde şekillendirerek ideolojisini tek doğru değer kılar.

Doğru ve yalan fikirlerin özü ayrı olmasına rağmen geçerliliğini veya aktivitesini belirleyen de yöntemdir. Yöntem kötü seçilirse doğru bile yalan karşısında dayanamaz. Yöntemsiz doğru, fonksiyonel açıdan zayıftır.

HİS KALEMİZİN ANAHTARI

Zehra Büşra ÖZTÜRK

Gün, karanlığa kendini bıraktığı vakit.. Bazen kendisini hesaba çekmekten korktuğumuz nefsimize başbaşa kaldığımız anlar...

Sessizlik geceye hakim oldu şu an... Kalplerimiz ise aklımıza...

İsyanlarımıza cevap bulmak için çaba aradığımız, susmak istemediğimiz vakitleri aramızda bırakalım şimdi.. Korksak da benliğimiz bizi alıkoymasın; beynimize delikler açıp, onları topraklayalım. Kamçı vuralım ki aniden karışmasın düsturumuzla. Yüreğimizin en derin köşesine oturttuğumuz o derin duyguyu geri çağıralım beraber... Dünyamızı çiçeklendirecek o leziz hisse ihtiyacımız var bu yeni dünyada. Tekrar davet edelim konferans verdiğimiz nefsimizin protokol koltuğuna...

Merhamet...

Yağmur damlasının her yeryüzüne değişinde. Rahman suresini her okuyuşumuzda gözlerimizi nemlendirmeye sebep ayetlerin değişinde. Annelerin çocuklarını mis kokularıyla kucaklayışlarında. Bir çocuğu mendil satarken gördüğümüzde yüreğimizin his kalesinde çıkan seslerde.

Merhamet...

Bizi bıraktığı anda düşeceğimiz ya da bizim onu bıraktığımız anda tökezleyeceğimiz o naif kelime. Haydi! O kelimeyle zarafetlenelim. Adına 'sosyal' dediğimiz medyanın tam ortasında, parmaklarımızın ucuyla ahkâm kesmeye

çalıştığımız hesapları eleştirirken hadsizliği bir kenara bırakıp yüreğimizi yumuşatalım. Dilimiz 'Rahim' ismiyle coşup yüreğimiz merhamet deseniyle dokunsun.

Gelin beraber Merhametli Olan'a ellerimizi açmadan önce, etrafımızı merhametle kuşatalım. Gazetelerin köşe yazılarında, televizyon kanallarında, siyaset meydanlarında, üniversite kürsülerinde, okul tahtalarının önünde, hocaların vaazlarında... Merhamet, bizim yetiştirdiğimiz bitki, etrafımıza saçtığımız bir ışık olsun.

Gelin hep beraber merhametlenelim.

Alemlere rahmet gönderilen elçinin, hasta torununu kucasına aldığı anda akıttığı göz yaşından isteyelim! Bize ulaşan sesine kulak verdik, şimdi O'nu dinleyelim: "Yeryüzündekilere merhamet edin ki, Allah da size merhamet etsin."

İnsana, hayvana, bitkiye, toprağa, denize, suya... Taşa bile... Yeryüzündeki her şeye... Birbirimize olan sertliği bırakmaz isek, merhamet bulamayacağız yerin ve göğün Rabbi katında! Kalbimizdeki kibri suladıkça, yetişmeyecek o Rahim Olan'ın kalbimize verdiği tohum.

Gönül yıpranmalarımız izin vermesin his kalemizi yıkmaya. Bırakın silinsin kendimizce çizdiğimiz sınırlarımız... Rabbin merhametine sığınmadan önce kalbimizi merhamete bırakalım, affedelim; affolalım. İncinmeyelim, incitmeyelim.

Dünya fâni, insan güzel.

POPÜLER PUSULALAR

Esra Kamacı

20 yıl önce doğdum, doğduğumda beni böyle meşakkatli bir yolun beklediğini bilmiyordum ve sen de bilmiyordun ve o da... Doğan herkesin ki kimisinin 20 yıl kimisinin 60 yıl kimisinin 80 yıl kimisinin sadece 2 yıl olsa dahi bir yolu, yolculuğu var. İsmet Özel yaşamak yolda olmaktır demiş ya; işte tam da bundan bahsediyorum. Yaşıyor olmak, yolda olmaktır. Vardığımız, varacağımız yerlerden bağımsız bir şekilde yolcu olmak. Elbette yolculuk zordur. Sonu yoktur sanarsız bazen ama vardır. Aslında bakınca ömrümüz boyunca onlarcasının yolun sonuna geldiğini görürüz ama insan kendi yolu için sonu düşünemiyor galiba. Valizi kenara bırakıp da yarım kalmışlıklarla yoldan ayrılmak zor elbet. Daha doğrusu yoldan ayrılmayı düşlemek zor diyebilirim ancak, henüz yoldan ayrılmadım. Fakat yolun sonuna geldiğimde de en az şimdiki kadar yarım olacağımı biliyorum. Ölüm, yolun sonu, hep yarımken yakalıyor insanı. Belki de insan hiç tam olamıyorum. Bizlerin zaafı da budur belki. Geldiğimize tam diyemiyor bir adım sonrasını imgeliyoruz hep. Peki ya yoksa? Bunu düşünmek zor tabii. Ki bunu düşündüğümüzde adımımızı nasıl atarız, atabilir miyiz? Bilmiyorum.

Yolculuğumuz süresince heybemizde anılar, acılar, tecrübeler biriktirdik. Bu süreçte değiştik hep. Nihayetinde yolcu olmak değişimin kendisidir. Başka bir ifadeyle değişimin yolu yola çıkmaktan geçer. Bu yol boyunca her birimiz çoğunlukla 'aynı' olan pusulalar edindik ve bu pusulalar bizleri çok farklı yerlere taşıdı. Kimi zaman olmayı hiç düşünmediğimiz, olmayı istemeyeceğimiz yerlere. Kimi zaman pusulamızı seçen biz bile tam anlamıyla biz değildik. Burada akıllarınıza şöyle bir ifade sokmak istiyorum 'popüler pusulalar'. Popüler pusulalar, belki de bizim pusulamız olmamalıydılar. Belki de biz tüm bu sistem istediği için yolumuzu o yöne çevirmemeliydik. Belki bizim yolumuz da pusulamız da hepsinden çok eşsiz çok özgündür. Özgünlüğümüzü popüleritenin baskısı, cazibesi, süslü püslü paketleri ile kaydediyoruzdur belki de... Popülarite bizleri aynılaştırmanın peşinden gidiyor ve görülen o ki başarılı da oluyor. Kendimizden uzaklaşp bu dehlize kendimize bıraktığımız süre içinde kendimizle mutlu olma ihtimalimiz de oldukça azalıyor. Doğrusu kendimiz olabiliyor muyuz? Bu bile meçhul. Günün birinde ardımıza baktığımızda bizlerden onlarcasını, yüzlercesini görüyoruz. "Bu ben değildim" desek dahi, artık o oluyoruz. Yolumuza konan taş da aynılaşıyor, yetişen çiçek de.

Oysa herkesin ruhu da farklıdır, gülüşü

de ađlayışı da. O halde herkesin yolunun, yolculuđunun aynı olması dođal bir Őey olabilir mi? Yapay bir inŐanın iŐinde kendimizi mutluluk laflarıyla kandırıyoruz. Oyle olursa mutlu oluruz sanıyoruz, bu sefer de sistem sanki oyun oynuyormuŐasına bize baŐka bir mutluluk rotası gosteriyor. Ona sahip oluyoruz bu sefer baŐka... Yıllarca sŪrŪp gidiyor bu. Moda deđiŐiyor, sevdiđimiz renk deđiŐiyor. Okuduđumu yazarlar popŪlaritesine gŪre farklılaŐıyor. Nerede yaŐayacađımız, nasıl yaŐayacađımız her Őey planlanmıŐ. Yolumuzun yolcusu biz olmaktan Őıkıyoruz artık. Yolun Őamurunu da hissetmiyoruz yađmurunda da, ıslanmıyoruz fakat bunun yanında gŪkkuŐađını gŪrme hakkını da kaybediyoruz. ŐiŐeklerden o gŪzel kokuları duymaz oluyoruz.

Bunun yerine kendi yolumuzun kendi halinde seyyahı olsak, Őilemizi de sefamızı da kendimiz Őizsek. Valimizizi kendimiz taŐısak ama iŐindekilere de bizzat karar versek. Aynı olmaya da farklı olmaya da ųzel bir uđraŐ vermesek. Aslında demem o ki kafamızda bir kalıp kurup buna uymaya ŐalıŐmaktansa fikri ve hissŪ dairesinde tek baŐına karar alan, tek baŐına uygulayan insanlar olsak. O zaman zaten ųzgŪn de oluyoruz, mutlu da. YanlıŐ yapmıyor muyuz? Elbette yapıyoruz. Ama yanlıŐımızı da kendimiz seŐiyoruz. Őizilen rotalardan Őıkıp kendi gŪzergađımızda yaŐıyoruz. TŪm bunları yapıyor olmak eminim ki yazıyor olmaktan Őok daha zor. Kendime dŪnŪp baktıđımda popŪler pusulaların Őemberinden kurtulmuŐ bir ben gŪremiyorum hala. Ama tahayyŪlŪ gŪzel geliyor kulađa. Tam anlamıyla ben olmak, mutluluđun Őizilen anahtarları deđil de gerŐek yolu gibi geliyor. Pusular yŪnŪmŪzŪ sŪrekli deđiŐtiriyor. BugŪn A noktasını hedef belliyor yarın B. Bu dehlizde kaybolmak durup dŪŐŪnŪnce insanı ne de Őok yoruyor. Sonunda gerŐek bir kakhaha dahi olmayan bir yolculuđa Őıkıyoruz her gŪn. DŪnŪp baktıđımızda ise bizden binlercesini gŪrŪyoruz.

İnsan; fikirleri, duyguları, sevdikleri, sevenleri, nefret ettikleri ve kendisinden nefret edenler, hayalleri, gŪzyaŐları, kakhahaları ve daha binlercesine sahip bir varlık. Ama en ųnemlisi yolu olan, yolcu olan insan... Kesinlikle kendisi olmayı hak ediyor. Hepimiz kendi yolumuzu Őizmeyi hak ediyoruz ve bu bizim elimizde. Umuyorum ki kendi rotamızda kendi acılarımız ve sevinŐlerimizle huzurlu ve "bizim" bir yolumuz olur.

YŪrek Derdi

"YŪrek!" derdi

YŪrek Őađlayan bir pınardır biteviye
Sahile dođru serin yŪksek dađlardan
Neden ųtmŪyor guguk kuŐu
Hanımeli koklamak gibiydi yŪzŪn
Dallar neden ŐiŐeđe durmuyor

YŪrek derdi bir bir yŪzŪndeki gŪlleri
BŪlbŪl gibiydi ezelden vuruluŐum
Beraber bağlanmışız ahde
TanŐıklıđımız kalu beladandır
YŪrek derdi yŪzŪndeki gŪlleri

YŪrek derdi sol yanıma yaslanır
Merhamet kanat Őırpıyor gŪzlerinde
Elinde urgan, diri tutuyorsun
Son kez bu mısradaki akıtıyorsun
Kan bođuluyor
Damarlarımda
Neden yŪrek derdi bitmiyor

Hanife Sude GŪKKAYA

DOSYA KONUSU:
GEÇMİŞTEN
BUGÜNE
KAYBOLANLAR

KAYBETTİĞİMİZ DEĞERLERİMİZİ KAZANALIM

Cennet ÖNER

Artharmony

Kaybettiğimiz o kadar çok değerimiz var ki, anlatmaya sayfalar yetmez. Değerler kültürleri, kültürler toplumları oluşturur. Bizi toplum olarak ayakta tutan değerlerimizdir. Ama biz maddi değerler kazanırken manevi değerlerimizi kaybettiğimizin farkında değiliz.

Eskiden bayramlar vardı; birlikte olmak için, insanların bir araya gelmesi için, birlikte güzel vakitler geçirmek için... Memleketimize, ailemizin yanına, diyardan diyara giderdik hem de ne zorluklarla. Bayram sabahı herkesi bir heyecan sarardı. Çocuklarımız o kapıdan o kapıya koşardı bir heyecanla, şeker toplamak için. Bunların çoğunu kaybettik. Bayramlar şimdi "yalnızlık ve tatil" oldu. Büyükler unutulur oldu ya da huzurevlerinde bayramlaşılır olundu. Teknoloji ilerledikçe aile, akraba ve komşuluk bağlarımız bitti. Bunları sadece sosyal medyadan takip eder olduk. Onlarla zaman geçirmek yerine alışveriş merkezleri, plajlar, sinemalar, tatil yerleri vb. zamanımızı alır oldu.

Evler rezidans oldu. Dualarını almamız gereken anne babalarımızı huzurevlerine bıraktık. Sofralarımızda bereketi, evlerimizde muhabbeti bitirdik. Komşuluk kültürümüzü yok ettik. Bir tencere çorba pişse kaç sokak uzağımızda oturan komşumuza bir tas çorba gönderir, dertleriyle dertlenirdik ama bunları da bitirdik. Aynı binada oturduğumuz komşumuzu bile tanımaz olduk. Selamlaşmalarımız "Günaydın.", "İyi geceler." oldu. Ziyaret etmeyi de bıraktık. Ölüsünden, hastasından, yaşamından habersiz kaldık. Evler aile kalabalığından mobilya, masa, sandalye, oturma gruplarına, makinalara, dolaplara döndü ve 3-4 kişilik yer kaldı. Eskiden alışverişler yapılırken alınanlar siyah poşetlerde olurdu, kimsenin canı çekip göz hakkı olmasın diye. Şimdi ise beyaz poşetlerde ne alındığı belli hatta alışveriş sonrası çekip sosyal medya ağlarında paylaşım yapılıyor. Ortak olan değerlerimiz farklılıklarımızdan çok daha fazla.

Biz bunlardan olmayalım ve çocuklarımızı milli ve manevi değerlerine bağlı bireyler olarak yetiştirmeye hep beraber gayret edelim. Bu değerlerimiz bizim hayat kaynağımızdır. Kaybedilen her değer toplumumuzun kaybıdır. Kaybedilen değerlerin yerini de daha sağlıklı değerlerle dolduralım. Eksik parçaları biz yerleştirelim. Başarıya ulaşmak, istediğimiz şeyleri elde etmek için inandığımız şeyleri ve değer yargımızı feda etmeyelim. Toplum olarak bu değerlerden yoksunuz onun için bu değerleri tekrar istiyoruz. Para kazanmayı hedeflerken aile hayatımızı, imanımızı, sağlığımızı

NEREDE O ESKİMEYEN DEĞERLER?

Doğduğumuz andan itibaren bir kültürün içine doğarız. Dilimiz, dinimiz, yemek zevklerimiz vs. bellidir aslında. Bu kültür, bizi biz yapan değerlerin başında gelir. Değer deyip geçmemek lazım. Birçok anlamı vardır ama genel olarak ele alacak olursak değer, millî veya dinî bakımdan önemi olan ve kutlanan gün veya günler; bir ulusun sahip olduğu sosyal, kültürel, ekonomik ve bilimsel değerlerini kapsayan maddi ve manevi öğelerin bütünüdür.

Bizi biz yapan değerlerimizin başında hiç şüphesiz dini ve milli bayramlarımız gelir. Bayramlarımızı bayram tadında geçirebilmenin yeri ve önemi büyüktü. Bayramı bayram tadında geçirebilmek ne yazık ki mazide kaldı. Bayram sabahı kahvaltılarının yerini, akraba ziyaretinin, büyüklerin elini öpmenin ve şeker toplamanın yerini tatiller, telefonlar, tabletler aldı. Günümüzde "bayram tatili" diye bir kavram oluştu. Bayram üç gün sürerken tatili dokuz gün sürdü. Bayramlaşmanın bayramı gitti tatili kaldı. Akraba ziyaretlerine gidilmez oldu, büyüklerimizle bayramlaşıp el öpmek unutuldu, çocuklar şeker için kapıları vurmaz oldu. Belki de anne babalar çocuklarını korkudan şeker toplamaya yollamaz oldu. Çünkü insanın 'ins'i gitti 'an'ı kaldı. İnsanlığın gerektirdiği düstürleri unutup an'a ayak uydurdu. Değişen ve gelişen teknoloji ile birlikte insan da değişti ama gelişemedi. Tamamen gelişmedi demek yanlış olur tabii. Gelişti, gelişti ama tembellikte gelişti, saygısızlıkta, büyüğünü küçüğünü tanımamakta, anlayışsızlıkta, hoşgörüsüzlükte ve en önemlisi sevgisizlikte gelişti. Yüzlerde bir parça tebessümü göremez olduk. Aynalama yöntemiyle karşımızdaki bize ne tavır gösterirse aynını gösterir olduk. Göstermelik yaşar olduk. Gülümseyişlerin, tebessümlerin, dostlukların ve mutluluğun bir fotoğraf karesinde donuklaştığı zamana seyir ettik. Aslında insan olmanın gereklerini kaybetmişiz de haberimiz olmamış.

Eskiyen değerler değildi, insandı. İnsanoğlu eskitip tüketiyordu çoğu şeyi, bizi biz yapan değerleri, özümüzü... Öz, içine arılığını, saflığını bozacak hiçbir şey karışmamış olan, saf ve arı demektir. Bir gün özümüze dönme ümidiyle...

Devrim BAL

Kadraj sanat

ODALAR VE İNSANLAR

BÜŞRA CANSIZ

Büşra CANSIZ

“Şehri imar ederken nesli ihya etmeyi ihmal ederseniz, ihmal ettiğiniz nesil imar ettiğiniz şehri tahrip eder.”

Turgut Cansever

Teknolojinin baş döndürücü şekilde ilerlemesi ile beraber birçok değer ve geleneğimizde değişimler yaşandı. Bunların başında aile ve ev kavramları gelmektedir. Aile; birbirlerine doğrudan akrabalık bağıyla bağlı olan, erişkin üyelerin çocuklara bakma sorumluluğunu üstlendiği toplumun en küçük yapı taşıdır. Bu tanım geçmişte daha geniş bir üye topluluğunu ifade ederken, günümüzde sadece ebeveyn ve çocuklarını kapsamaktadır. Aile kavramı zamanla üye kaybederken, barındıkları yapılar da tek tek odalarını kaybetmiştir ki benim anlatacağım konu da tam olarak bu!

Ataerkil geniş aile bugün yerini büyük ölçüde çekirdek/küçük aile modeline bırakırken, konaklarda yerlerini apartmanlara bıraktı. Keza eski Türk evlerinde geniş aile yapısı göz önünde bulundurularak, çok sayıda oda yapılırdı. İki üç kuşak bir arada yaşar, akrabalar ve misafirler için odalar ayrılırdı. Peki ya şimdi? Çekirdek bir ailenin bile zar zor yaşadığı, değil misafirler en yakın akrabaların bile yer bulamadığı kutu gibi evler...

Bu noktada sizlere eski Türk evlerinden bahsetmek, geçmişin güzelliklerine doğru kısa bir yolculuğa çıkarmak isterim. Dış yapı itibarıyla iki veya üç katlı olan evler, geleneksel Türk ailesinin ihtiyaçlarını karşılayabilecek genişlikteydi. Avluya açılan zemin katlarında; depo, kiler ve mutfak gibi günlük işlerin yapıldığı mekânlar bulunurdu. Asıl yaşam mekânı olan üst katlar ise geniş yatak odaları ve salonlardan oluşurdu. Bol pencereli ferah bu evlerin en güzel özelliği ise avlu ve sofalarıdır. Bir mahremiyet unsuru olan bu sofalar; ailenin toplandığı, sohbet ettiği, eğlendiği en güzel anların tanıklarıydı. Peyami Safa, “Dokuzuncu Hariciye Koşuşu” adlı romanında sofayı, evin bir ferdi imiş gibi anlatır.

“Bizimle beraber kımıldar, değişir, bizimle beraber dağılır, toplanır, bizimle beraber uyur uyanır; bu sofa aramızda sanki üçüncü bir simadır ve güldüğü, ağladığı bile olur”.

Halkın zenginlik ve fakirlik durumuna göre bu yapıların adı köşk, yalı, konak, ev olarak değişse de aynı mahallelerde bir arada aynı gelenek ve düzen ile inşa edilirdi. Mahalleler şehirlerin kimliği idi. Her mahallenin kendi ruhu, kendi düzeni vardı. Evleriyle, camileriyle, dükkanlarıyla, sebilleriyle büyük bir ailenin parçasıydılar. Zaten zamana en çok direnenlerde bu orta halli mahalleler oldu. Ta ki Tanzimat ile beraber apartman kavramının hayatımıza girişine kadar. İstanbul silüetinde apartmanlar birer birer yükselirken, ailelerde kuşaklarını o güzel mahallelerini birer birer kaybettiler.

Bu kayboluş hikâyesinin bir örneğini Ahmet Hamdi Tanpınar’ın Saatleri Ayarlama Enstitüsü kitabında bulabilirsiniz. “Abdüsselam Bey, yirmi otuz odalı konağında bütün bir aşiretle yaşayan bir adamdı.

Evinin hususiyeti bir girenin yahut içinde bir doğmak gafletini gösterenin bir daha dışarıya çıkmamasıydı. Dışarıdan bitmez tükenmez gibi görünen bu evin içinde insanlar adeta üst üste yaşıyordu. Abdüsselam Bey'in konağı Meşrutiyet'in ilanına kadar bu şekilde devam etti. Hürriyetin ilanından sonra, ayrı ayrı planlarda bir benzeri olduğu İmparatorluk gibi, konak da yavaş yavaş dağıldı. Abdüsselam Bey bu hale içten içe üzülüyor, gizlice daima temenni ettiğini söylediği hürriyetin, evini böyle insansız, çocuk şamatasız bırakmış olmasını bir türlü anlamıyordu."

19. yüzyılın sonlarında zenginler tarafından Galata ve Beyoğlu'nda inşa edilen ilk apartmanlar zamanla özenilen batı hayatının sembolü olmuştur. Değişen fikirler ile beraber geleneksel aile hayatı ve ev düzeni beğenilmez olmuş, batılılaşmanın bir parçası olarak görülen apartmanlar değer kazanmıştır. Özellikle edebi romanlar bu değişim sürecini detaylı bir şekilde anlatır. Konaklar, Osmanlı'nın geleneksel hayat tarzının, apartmanlar ise batılı hayatın sembolü olmuştur.

Eski Türk evlerinde insana huzur veren bahçeler, yeşillikler yerlerini neye bıraktı peki? Sezai Karakoç'un "Çocuk düşerse ölür, çünkü balkon ölümün cesur körfezidir evlerde" dediği balkonlara. Çok katlı binalarda yaşayan insanların, bahçe yerine dışarıyla temasını sağlayan birimleri oldu balkonlar. Tabiatla bağı koparılmış, daracık evlerde nefes alacak tel sığınakları olan balkonlara hapsetmiştir kendini insanoğlu. Gönüllü hapis bu olsa gerek! Tabiatın uzak kalan insanlar, zamanla insani değerlerden de uzaklaşır tezine katılmamak ne mümkün. Çünkü uzaklaştık. Bizi biz yapan bütün değerlerimizden koştuk.

Şimdi bize ne mi kaldı?

İnsanî unsurların ön plana çıkarılmadığı bir mimari "zevk hezimetinin" ortaya çıkmasına neden olan adına ev dediğimiz yapılarda yaşamak. 21. yüzyılın insanı asırların birikiminin oluşturduğu eşsiz bir güzelliği git gide yok ederken, insanlık yüksek katlı binalarda kaybolmuş bir zamanda yaşamaya mahkum bırakılmıştır. Perihan Balcı işte bu kaybolmuşluğu ne de güzel anlatmaktadır.

"Semtten semte dolaştım hepsi virane
Üsküdar, Kadıköy, Fatih, Tophane
Aslında fotoğraf çekmek bahane
Arıyorum içimdeki, benim İstanbul'umu...
Bir sokak ki kalmamış, ne evi, ne asması
Değişmiş insanları, değişmiş tüm yasası
Bitti hayalimdeki şehir, gönülümde bunun tasası
Arıyorum içimdeki, benim İstanbul'umu..."

Arıyorum geleceğin şafağında, geçmişin huzurunu...

NORMALLEŞMEK

Azize ÇAKICI

Melek Nur Yıldırım

Bir sahil kasabası hayal edin. Masmavi, uçsuz bucaksız bir deniz ve en az deniz kadar güzel, beyaz bulutlarla renklendirilmiş gökyüzü. Havalarda ısınmaya başlamış, ılık rüzgâr eşliğinde kasabayı etkisi altına alan rayiha... Böyle bir kasabada yaşıyorsunuz. Size özel bir yerde, tam deniz kıyısında, rayiha eşliğinde kahvenizi yudumlarken kitaptaki hayatlara dalıyorsunuz. Rutinler üzerine kurulu hayatlardan nefret ediyorsunuz ama bu vazgeçemediğiniz, vazgeçmek istemediğiniz bir rutininiz.

Muhteşem bir hayat, böyle bir hayat yaşamak için çok şeyi gözden çıkarabilirdim. Renksiz, hacim olarak büyük, güzellik olarak küçük bu binaların olmadığı, bir çoğumuzu etkisi altına alıp hayatımızı verdiğimiz teknolojiden uzak, seslerin araba gürültüsü değil de deniz dalgası, hafif rüzgâr esintisi ve kuş cıvıltılarından ibaret olan bu kasaba benim hayallerim...

Her şey bu kadar kusursuz olabilir mi? Kasabayı eşsiz kılan denizi ya aniden çekilirse? Ya onu diğerlerinden ayıran özelliği-sahili- ondan alınır ve diğer normal kasabalar haline gelirse, normal(leş)irse? Kalbini yitiren bir insan, insan mıdır? Değildir. Bizi insan yapan şey kalbimiz, sevgimiz, duygularımız. Bu özellikleri yitirdikten sonra insan kalamayız. İçimizde sevgi yoksa nasıl mutlu oluruz? Merhamet yoksa nasıl insanlarla iyi bir iletişim kurarız? Kalbimizi yitirirsek benliğimizi de yitiririz. Benliğimizi yitirirsek de yaşamın anlamı kalmaz. Yaşam ve benlik doğru orantılıdır.

Aslında birçoğumuz bu ağır durum ile karşı karşıyayız. Bu özel sahil kasabasının onu özel yapan sahilini yitirdiğinde diğer kasabalardan hiçbir farkı kalmıyorsa, bizim hayatımızda da bizi biz yapan

özelliğimizi yitirdiğimizde normalleşiriz ve diğer hayatlardan bir farkımız kalmaz. Birçok hayatla aynı şeyleri yaşarsınız, hayatımız standart bir hayata döner. Belki yaşamdaki rutinlerimiz iş ve ev arasında mekik dokumaktan ibaret, tek heyecanımız "Geç kalacak mıyım?" heyecanı olur. Kötü bir durum. Bu normal ve standart hayat fazlasıyla sıkıcı...

Hayatımızda başımıza gelebilecek en kötü şeylerden biri normal(leş)mek. Diğer insanlar gibi düşünmeye başlarsınız bir süre sonra, farklı düşünemez olursunuz. Çok basit bir örnek vereyim: Bir matematik problemini birçok kişi çözemedi ise bunun sebebi hepsinin aynı formülü denemesi, aynı düşünmesidir. İçlerinden biri farklı düşünse çözecek problem. Aynı düşünen insanların kuralları vardır, herkesin bunlara uymasını beklerler. Bu formül gibi, o problemin tek formülü yoktur ama aynı düşünen insanlar sürekli bir formülü denedikleri için başaramazlar. Sadece farklı formül deneyen kişi başarır ve o problemi çözer. Ne demiş Paul Arden, "Problemi çözemiyorsan, kurallara göre oynadığındandır." Sen kendi kurallarını koy, kendi düşüncelerinin sahibi ol, farklı yaşa. Normal yaşayıp sıradan işler ortaya koymaktansa farklı yaşamak, farklı işler ortaya koymak her bakımdan daha iyidir. Sürekli aynı içeriği üreten televizyoncular sıradan işler yapmaya devam ederse bir süre sonra insanlar sıkılacak ve izlemeyecek, onlar da başarısızlığa mahkum olacaklar. Farklı düşünen televizyoncular ise yeni içerikler üretecek ve insanlar merak edip izleyecek ve başarı daima onlarla olacak. Farklı düşün, farklı yaşa. **NORMALLEŞMEK**'ten korkmak lazım.

ÂRİFLERİN İRFÂNI

Özge Nur ÜNAL

Anadolu İrfânı... Kulağa ne kadar hoş geliyor değil mi? Önce "İrfân" ne demek onu "anlayalım." İrfân: Bilme, anlama, sezme. Anadolu İrfânı Müslüman Türk topluluklarının olanı biteni nasıl anladığı, tecrübeleriyle yön verdiği anlayış biçimi. Keskin kalıplar içerisinde tanımını yapmak çok zordur. Çünkü sizin, benim ya da onların diye bahsettiklerimizin yaşadığı çevre, doğal şartlar, farklılık gösterir. Ama şu hiç değişmez bizim insanımızın, hayatı anlayış ve yaşama biçimi hep mazluma, yardıma muhtaç olana, zorda kalana hatta bazen düşmana bile hoşgörü duymaktan geçer.

Metropolleşmiş şehirlerde buna rastlamak artık çok zor. Herkes kendi telaşı ve koşturmasıyla yalnızca maddi değerler ve kazanımlarıyla hayatını sürdürüyor. Karşılaştığımız hoş edimler olağanüstü derecede takdir topluyor. Hayvanlar için kapı önlerine bir kap su bırakmak, ya da bir kedinin başını okşamak gibi... Hâlbuki bunlar bizim yabancı olduğumuz şeyler değil. Atalarımız düşmana dahi hoşgörüsünü eksik etmemiş, askerimiz teslim olan kadın teröriste şefkat eli uzatmış biz bir kap su koymuşuz çok mu?

Gerçek manâda erenler bilgiyi vasıta kılar; hedefe ulaşmada amaç değil araçtır. Bildikleri hiçbir zaman tamam olmamıştır hep arayışta olmuş, yolu yolcuyla yani danışanla ilerlemişlerdir. Bu hamur Türklük ve Müslümanlık ile yoğrulup okullarda ders niteliğinde okutulacak demeçlerin ve tecrübelerin başlangıcı oldu. Gönül medeniyeti inşa ederken kendimize rehber kıldıklarımız belki ömrümüzde bir kez gördüklerimiz, belki de ömür boyu görmekten mesut olduklarımızdır. Kim bilir?

İrfân sahibi insanlar yani ârifler kâinata sanki Allah'ın şefkatini yansıtmak üzere gönderilmişler. Beşer olduğumuz için bazen toleransımızı, hoşgörümüzü kaybedebiliyoruz. Onoktada âriflere bakıp ibret almak gerekiyor. Ne yapmalı, nasıl davranmalı, ne söylememeli... Anadolu insanının kalbinden gelen duyguyu tecrübeleriyle harmanlayıp gelene, sorana, danışana sunması, aydınlatması ne kadar da etkileyici. Yunus'un da dediği gibi "Yaratılanı sev, yaratandan ötürü..." Hiçbir din, dil, ırk, mezhep ayırt etmeksizin Tanrı misafirine hep o latif sevgi, hoşgörü gösterilir. Günlük yaşama da yansımıştır: "Komşusu açken tok yatan bizden değildir..." Esası tamamıyla saf insan sevgisi olan bu kavramın artık içi boşalmış yerini gönlün sevgisi değil maddeci aklın önderliğinde çıkarlar ve yararlar almıştır. Modern bir toplum olmaya çalışırken körelmiş, özümüzden uzaklaşmış ve uzay çağının türlü oyunlarına karşı farkında olmadan ya da bile isteye benliğimizden uzaklaşmışız. Maksat Allah rızası olunca fayda gözetmeden kalpler fethediliyor. Peygamber (s.a.v) öncülüğünde rahmet ve merhamet ile yaşayan atalarımız ve âriflerimiz hâl dili ile de aktarmış, bu hoş anlayışı devam ettirmek isteyenlere kılavuz olmuştur. Bizim de bu yolda iz bırakabilmemiz umuduyula...

DEĞİŞEN DEĞERLERİMİZ

Arife Yurtseven

Modern dünya da her şey değişime uğruyor. Bu değişim maziyi yok oluşa sürüklüyor. Zincirlerinden kopmuş bir küheylan gibi bütün değerleri kaybediyoruz. Sadece arkasından bakmakla yetiniyoruz. Başka türlü elimizden gelmiyor. Bütün insanlık bu geçici hayatın peşinde sürükleniyor. İncancımızın gerektirdiği gibi yani eskiden olduğu gibi yaşayamıyoruz. Akıbetimiz korkutmuyor ya da bu gibi konulara ayıracak vaktimiz yok. Akıbetimiz bizi kontrol edemiyor.

“Bu dünya hayatı oyun ve eğlenceden başka bir şey değildir. Şüphesiz ahiret yurdu ise, çok uzun süreli yaşanacak yerdir. Keşke bilseler!” ayeti ne acı ki bizim ahvalimizi yüzümüze çarpıyor. Bu eğlence bizi içine aldıkça aidiyetimizi kaybediyoruz. Her şeyi bir şekilde kılıfına uyduruyoruz. Hayattaki amacımız ve benliğimiz bütün ihtişamıyla yok olup gidiyor.

Git gide İslam sadece kimlik belgesinde yazan bir dine dönüşüyor. Hiçbir şeye aidiyet hissedemiyoruz. İslamın ve insanlığın değişmez kaideleri olan merhamet, tevazu, hoşgörü, fedakarlık, arkadaşlık, edep, haram helal, komşuluk, misafirperverlik gibi kavramları kaybediyoruz. Aslında kaybettiğimiz de denilebilir.

En küçük ve en acı örneği de eskiden çok da eskiden değil insanlar birbirleriyle muhabbet ederken samimi davranırlardı. Birbirlerinin dertleriyle dertlenmeye hevesliydim. Ama artık muhabbetlerde dakikaları, saniyeleri kovalar olduk. Yanlış anlamayın bu kovalamaca vaktimizin değerli oluşundan veya daha önemli bir işimizin olduğundan değil. Beşer olduğumuzdan şaşmaya elverişli olduğumuzdan olsa gerek.

Bir dostun, mültecinin, arkadaşın derdini, acısını, sevincini dinleyemez hale geldik. Halbuki Rasulullah şöyle buyuruyor; “Kim Müslümanı bir sıkıntıdan kurtarırsa bu sebeple Allah da onu kıyamet günü bir sıkıntıdan kurtarır.” Ne yazık ki birbirimizi kurtaramaz hale geldik.

Bu kaybetmekte olduğumuz ve kaybettiğimiz şeyler geri gelebilir mi? Hiçbir şey imkansız değildir. Allah’ın ipine sıkıca sarıldıktan sonra inanan için imkansız yoktur ümit vardır. “Hayat İman ve cihattır, iman varsa imkanda vardır.”

Sözün özü okumak, kainatı tefekkür etmek, her şeye tedebbürle bakmak aidiyet duygumuzu canlandırmaya yetecektir. Allah’ın izniyle özümüze döneceğiz.

Neyin doğru ya da yanlış olduğunu ancak bu şekilde anlarsınız ve anladığımızda da kaybettiğimizi kazanmaya başlarız.

HAYAT

Büşra YILDIZ

Meleknur Yıldırım

Bir binaya atfedelim yaşadığımız bu ömrü... Muhayyile yetimiz kadar büyük olsun bu bina, yalnız bazılarımız için daha büyük olabilir (daha uzun yaşam hayalleri kuranlar için). Yaşayacağımız son günü binanın son katına tekabül edecek şekilde inşa edelim... Gün geçtikçe ilerleyen bu katlarda, günlerden bir gün ufak bir zelzele meydana gelir, fark edemeyeceğimiz kadar ufak bir sallantı. Kendi nazarımızda hiçbir problem arz etmez bu hasar çünkü gelip geçici olarak görürüz. Sonra ki katları çıktıkça başka bir ufak sallantı, öteki katta başka bir hasar, başka bir ufak çizik derken binamızdaki hasarlar gün geçtikçe kontrolsüz bir şekilde ilerlemiş, tekrarlandıkça tekrarlanmış ve artık bir çözüm bulmayı kaçınılmaz hale getirmiştir. Bir de son katından bakmışız ki hayatımız sallanıyor, yıkılmak üzere...

Merak etmeye başlıyoruz hayatımızın neden bu hale geldiğini, nerede hata yaptığımızı düşünüyoruz ve harekete geçiyoruz. Yaşadıklarımızı, aldığımız kararları, tercihlerimizi, seçimlerimizi bir merdiven misali kullanarak, hatıralarımıza doğru her bir katı ziyaret etmek üzere yola çıkıyoruz... Çoğu zaman bunları bulmak sandığımız kadar kolay olmuyor, çünkü fark bile edemiyoruz. Belki de hiç önemsemediğimiz bir sebebin sonucu olacağına inanmak istemediğimiz için. Bazen bariz bir şekilde ortada oluyor hatamız, işte buradasın buldum seni diyoruz. Hayatımızda yaptığımız yanlış seçimlerimiz o kadar açık ve nettir ki aslında bize düşen onu sadece fark etmektir. Bazen ise irdelememiz gerekebilir. Öyle bir gizlenir ki hatamız hayatımızda, belki de hiç aklımızdan geçiremeyeceğimiz kadar gizli olan sadece bir işi yaparken düşündüğümüz ufak bir "boş ver, ne olacak?" sözcüğü sebep olur buna!

Evet, işte bizim ardı ardına geçen günlerimizin arasına saklanan bu küçük ihmalkârlıklarımız, belki umursamadığımız veya göz ardı ettiğimiz sorunlarımız. Bugün bu kata geldi ve bizi buldu, bize kendisini fark etmemizi sağladı... Aslında, buna sevinmemiz gerekir hatalarla sallantılarla dolu bir hayatı hiçbir şey olmamış gibi yaşamaya son verdiğimiz, farkına vardığımız için şükretmemiz gerekir... Belki de en büyük problemi ilk başta yani temeli atarken yapmışızdır...

Temel dediğimizde, hayatımızın temeli dediğimizde aklımıza ilk ve en önemli gelecek olan konu "İslam" olmalıdır. İslam dini bize hayatımız için bazı sorumluluklar ve görevler yüklemektedir. Bunları, bahsettiğimiz binamızın olmazsa olmazı, inşaatın ham maddesi ve tuğlaların birbirine kenetlenmesini sağlayan "harç" olarak görebiliriz. Tuğlaları üst üste koyduğumuzda harç olmadan ne kadar dayanabilir? Onları tutup bir araya getirecek bir güç bulunmadığında sağlamlılığının istikrarı ne kadar sağlanabilir. Bu sorunun cevabı herkesin bildiği üzere "olmadan mümkünatı yok" şeklinde olacaktır. İşte İslam fitratına uygun biçimde yaratılan insan için de İslam dini ve getirdiği ibadetler tuğlaları birbirine yapıştıran harç misali gibidir. Namaz kılmadan, oruç tutmadan, malımızın zekâtını vermeden, hacca gitmeden "maddi durumu olanlar için" sağlam bir hayat beklememiz nasıl mümkün olabilir? İnsanın maddi ve manevi yönünde ibadetlere ihtiyacı vardır.

Namaz hareketlerine bedenimizin ihtiyacı varken, onunla birlikte gelen ahlaka ise ruhumuzun ihtiyacı vardır. İhtiyacımız olduğu halde su içmemek nasıl ki bedenimizi, zihnimizi yorgun düşürecek ise ihtiyacımız olduğu halde İslam dininden ve ibadetlerinden uzak durmak hayatımızı kaosa ve karmaşaya sürükleyecektir.

Kişi bedenini ve ruhunu dinden uzaklaştırdıkça maddi ve manevi anlamda hayatını bir bereketsizlik kaplayacaktır. İkisi birbiriyle doğru orantılıdır. Hayatımız eğer istemediğimiz ve hiç de hoşnut olmadığımız bir yöne doğru ilerlemeye başladıysa demek ki binamızdaki ufak hasarların sayısı arttı ve sinyal vermeye başladı. Yapacağımız şey ise özümüze, fitratımıza doğru yol almaktır... Unutmayalım ki, hayatımızdaki her şeyin bir sebebi vardır... Önemli olan pişman olacağımız sonuçlara sebep olmamaktır.

•Röportaj

Unutulan Bir Sanat

Sultan AKKAŞ

Hakkınızda biraz bilgi alabilir miyiz?

İsmim İhsan Ağdaş. 1956 Erzincan doğumluyum, bu mesleğe de 1970 yılında başladım.

Bakır sanatı dediğimiz tam olarak nedir?

Bakır sanatı dediğimiz turistik bakır el sanatlarıdır, yöresel bir meslektir, Erzincan'a bağlıdır.Yani bunun çıkış yeri Erzincan'dır. Biz ustalarımızdan öğrendik mesleği. Belli bir çıraklık ve kalfalık döneminden geçtik, sonra usta olduk. Tabi "Bu işte ustayım." demek mümkün değil. Her zaman yenilik isteyen bir meslek. Bakır işlemeciliğinde belli bir model yok. O sebepten "Ben en iyisiyim." demek de yoktur. Her dönem daha değişik ve farklı motifler işlenir.

Peki mesleğe nasıl başladınız, hocanız kimdi, nasıl ilgi duyduunuz?

İlkokulu bitirdikten sonra başladım. Dönemin ünlü mesleği idi bakır işlemeciliği ve bu mesleğin kazancı da iyiydi o zamanlar. Halamın oğlunun vasıtasıyla başladım ben de. O orada çalışıyordu ve çırak olarak beni de götürdü. Ben de teyzemin çocuklarını, amcamın çocuklarını götürdüm derken biz ailece dahil olduk. (Duvarda asılı fotoğrafları göstererek) bu kardeşim, yeğenim, bunlar da çocuklarım. Bu meslekte aileden bir ben bir de yeğenim kaldık. Bu mesleği yapanların en genci 45-46 yaşlarındadır, daha genci yok. Ben mesleğimi severek yapıyorum. Ömrüm olduğu sürece devam edeceğim nasip olursa, ellerim tuttuğu sürece... Zaten mesleğini sevmezsen yapamazsın. Diğer meslekler için de geçerli bu. İnsan önce mesleğini sevmeli; sevince yaptığı işten haz alır. Bir de bunu kazancına dönüştürmüşse mutlu olur.

**Çıkış yerinin Erzincan olduğunu söyle-
diniz, peki bakır işlemeciliği bölgeden
bölgeye göre değişiyor mu?**

Çıkış yeri Erzincan olduğu için orada yetişen arkadaşlar farklı bölgelere dağıldılar. Sanatta özgünlük ve resme ilgi söz konusudur. Farklı motifler çıktı. Dolayısıyla da tek bir kalıp yok.

Günümüzde gençlerin bu sanata ilgisi nedir?

Sıfır. Çünkü bu sanat emek işi ve gençler bundan kaçıyor. Teknoloji çağı olduğu bilgisayar çağını yakaladıkları için daha kısa yollardan para kazanmak istiyorlar. Bir demircilik, bir kunduracılık, bir eskicilik gibi unutulmaya yüz tutuyor bu sanat da.

Sizce sanatın ayakta kalması için neler yapılmalı?

Devlet kanallarınının mesela Kültür Bakanlığı'nın bu sanata destek olması gerekiyor ama şu ana kadar pek de adım atılmadı maalesef.

Bakır işlemeciliği eğitimi verilmeye başlandığına dair birkaç haber okumuştum, bilginiz var mı?

Birtakım ilçelerde hocalar görevlendirilerek öğretilmeye çalışılmış ama başarılı olunamadı. Bakır işlemeciliği sanatını öğretmeye çalışmışlar ama onlar da para kazanmak için değil de hobi amaçlı gelmişler. Eğitimde istikrar sağlanamadı, üretimde de aynı şekilde.

Bakırın geçmişte ev eşyası olarak kullanılırken günümüzde süs eşyası olarak kullanılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Geçmişte babalarımız dedelerimiz ninelerimiz bunları ev eşyası olarak kullanıyorlardı. Tencere, kazan, ibrik, bakraç gibi eşyalar bakırdandı. Zaman içerisinde alüminyum, çelik vb. ürünler çıktıktan sonra bakıra rağbet azaldı ve ürün çeşitliliği arttı. Biz bu ürettiğimiz ürünleri küçültüyoruz ama kahve ve çay takımları hâlâ kullanılıyor.

Bu sanata turistlerin ilgisi nasıl?

El sanatı olduğu için turistler daha çok rağbet gösteriyor. Biz de mesleği söylerken 'Turistik Bakır El Sanatları' diyoruz. Burada çok önemsenmiyor fakat dünyanın hemen hemen her yerine bizim mesleğimizden ürünler gitmiştir.

Peki gönderdiğiniz ürünün size ait olduğunu belirten bir ibare var mı?

Evet, bazen burada fotoğrafını çekip gönderiyoruz ya da ben sattığım ürünlerin arkasına adımı soyadımı yazıyorum. İstanbul ve aldıkları günü de yazıyorum. Yani en azından İstanbul'dan, Türkiye'den gittiği belli oluyor. Ben hiç Avrupa'ya gitmedim ama binlerce fotoğrafım, ürünüm Avrupa'ya gitmiştir. Ordan bana teşekkür mektupları dahi geliyor. Bir insana parayla yaptırılan bu sanatın reklamını yapamaz, biz bedava yapıyoruz.

Mesleğin aktarılması açısından çırak yetiştirmeyi düşünür müsünüz?

Bizim zamanımızda ev ile çalışma yeri yakın mesafedeydi; yürüyerek işe gelip gidiyorduk ve yemeğimizi evimize gidip yiyorduk. Yani birtakım masraflar asgari idi ama şu an yol parası, kahvaltısı, yemeği daha masraflı olur bizim için. Küçük bir yer olduğumuz için bunu karşılayamayız. Bizim işimiz alın teri, göz emeği olduğu için getirisi çok değil. Kendi yaptıklarımı satabiliyorum, artısı yok. Kazancım da kendime göre oluyor. O sebepten çırak yetiştirecek güce sahip değilim.

Peki bu alanda bir kamu desteği olsaydı bu durum değişir miydi?

Evet, o durumda seve seve hocalık yaparız. Mesleğimizin bitmesine unutulmasına en çok ben üzülürüm. 50 yıldır ben bu işi yapıyorum, dolu dolu 50 yıl... Bitmemesi için de elimden geleni yaparım imkanım olduğunca.

Genç Girişimci ve Okçu Umut Er ile Röportaj

Mahmut Erkam ÖZEREN

Merhabalar öncelikle kendinizi tanıtır mısınız?

Merhaba, ekibimiz adına bir başlangıç yapmak gerekirse ben Umut ER. Sakarya Üniversitesi Tarih bölümü 2. sınıf öğrencisiyim. 2013 yılının yazından beri Geleneksel Türk Okçuluğu ile ilgileniyorum. 2016 yılından itibaren de Konuralp Okçuluk™ şirketinde yönetici konumunda ve yeni kurmuş olduğumuz Konuralp Okçuluk Spor Kulübü Derneğinde de kurucu başkanlık görevinde aktif olarak rol alıyorum.

Geleneksel okçuluk konusunda bize biraz bilgi verebilir misiniz?

Geleneksel okçuluk Fatih Sultan Mehmet'in 1453'te İstanbul'u fethi ve Okçular Tekkesi'ni kurması sonrasında bir savaş sanatından spora ve sonrasında bir sanata dönüşmüştür.

Geleneksel okçulukta olimpiik okçuluktan farklı olarak yaylarımızda bir nişangâh bulunmuyor ve hissi atış dediğimiz sürekli ok atarak oluşan his ve duygu ile atışlar yapıyoruz. Bu sebep ile Osmanlı'da şöyle bir söz varmış: "Okçuluğu bir gün bırakırsan okçuluk 10 gün, 100 gün bırakır." Buradan da anlayacağınız üzere sürekli çalışmamız ve ok atmamız gerekiyor.

Biraz ekipmanlarımızdan bahsetmek gerekirse geleneksel Osmanlı formunda yaylar ve oklar kullanmaya çalışıyoruz. Oklarımız ahşap, tüylerimiz hindi veya kaz tüyünden, gezlerimiz boynuz kemik veya ağaçtan ve temrenlerimizde demirdendir. Osmanlı'daki kıyafetleri, çizimleri, tirkeşleri kullanıyoruz.

Neden geleneksel okçuluk?

Aslında sürekli cevap vermek istediğim bir soru bu. Bunu da bir örnek üzerinden anlatmak istiyorum. Mahallemizdeki abilerimiz, büyüklerimiz bize kendi oynadığı oyunları oynatır, kendilerinin neyi nasıl yaptığını ve davranışlarının hangisinin doğru olduğunu anlatırlardı. Yani aslında yapmak, bize öğretmek istedikleri doğru bildiklerinin ve aslında en önemlisi geleneklerinin unutulmamasını istemelerinden kaynaklanıyor. Bir tarihçi olarak söylemeliyim ki geleneklerimizi unutuyoruz. İşte bizde bu çağda geleneksel okçuluk derken o büyüklerimiz gibi bize ait olan kültürümüze, birçok alanda başarılı yaşamlarımızın kaynağına, sanatımızın bir parçasına yani geleneksel okçuluğa sahip çıkıyoruz.

Geleneklerimizi unutmamızdan bahsettiniz okçuluk başlı başına unutuldu mu?

Özellikle Osmanlı Devleti'nin son yıllarında içinde bulunduğu zorluklar ve geçirdiği büyük savaşlar ne yazık ki okçuluğu unutmaya etken olmuştur. Atatürk, Cumhuriyet'in ilk yıllarında şu an ki Okçular Vakfı'nın bulunduğu alanda faaliyet göstermesi için Okspor adında bir kuruluştaki bulunmuş ama çok geçmeden kapatılmıştır. Okçular Vakfı'nın şu an ki alanı da 1453'te İstanbul'un fethinden sonra kurulmuş olan Okçular Tekkesi'ne ait olan alandır. Ne yazık ki oradan geriye kalan tek şey namazgâh idi.

Tabii biraz özele de inilirse okçulukla beraber unutulana da girmek lazım:

Bosna Zambağı'nı duymuşsunuzdur, Bosna'da ona 'Lilian' denir. Baba tarafı Saraybosna göçmeni bir aileden geliyorum. Bu sebeple hem Bosna'yı hem asilliği, sadeliği, sürekli mücadeleyi anımsatan -zira zambakta bu özellikleri taşır- bu simgeyi kullanmayı tercih ettim.

Nişanlanacak olan kişiler nişan yüzüğü takılmadan evvel yüzüğe ok atışı yaparlarmış. Biz bunu okçulukla ilgisi olan arkadaşlarımızın nişan ve düğünlerinde yapmaya bu geleneği yaşatmaya çalışıyoruz. Yine okçulukla alakalı olarak köylerde sıkça rastlıyorsunuz koç boynuzları evlerin önüne asılırdı. Mühim ve önemli görülürdü. Sebepiyse Orta Asya'dan beri Türklerin yaylarının içerisinde koç boynuzu, yaban keçisi boynuzu kullanılmaktadır.

Yine ne yazık ki her tarafı tarih kokan İstanbul'da, Menzil Taşları yani bir sporunun uygun rüzgâr ve uygun oku kullanarak resmi kayıtlara geçecek şekilde kırdığı rekorların bir nişanesi olarak dikilen sanatsal eserlerin evlerde kolon ve kaldırımlara taş olarak kullanıldığını gördük. Şimdi bu taşların buldukları yerlerde muhafaza edilmesi gerekiyor. Kayıtlarda da mevcut olmak üzere 846,5 metre ile dünyada en uzağa atılan ok Tozkoparan İskender'e aittir.

İşte bizim bu unutulmuş geleneklere, değerlere, spora ve sanata sahip çıkmamız gerekiyor.

Neden Konuralp Okçuluk bir hikayesi var mı?

Konuralp ismi bilindiği üzere Osmanlı Devleti'nin kurucusu olan Osman Gazi'nin komutanlarından birinin adıdır. Doğup büyüdüğüm Akyazı'da bu isim çok yaygındır. Bu isimde bir okulumuz, caddemiz, sokağımız ve hatta mahallemize kurulmuş işletmelerimiz mevcut. Bende öncelikle bu ilçeye ve isme sahip çıkma düşüncesiyle bu ismi kullandım. Aynı zamanda Türk Marka ve Patent Kurumu'na da başvuruda bulunarak tescil işlemlerimizi başlattık.

Peki, bu iş için özverili çalıştığınız gözden kaçmıyor. Logonuzdaki simgelerin anlamları nedir?

Öncelikle şunu söylemeliyim ki 5 yıl kadar süreyle tasarım ve reklamcılıkla ilgili çıraklık yaptım. Burada edindiğim bilgiler ile sürekli tasarımlar yapıyordum ve logomuzun tasarımı da bana ait.

Konuralp Okçuluk'u özetlemeniz gerekirse nedir ve ne işler yapıyorsunuz?

Konuralp Okçuluk™ Şirketimiz şu an için Sakarya merkezli olmak üzere geleneksel okçulukla alakalı ürün üretimi, pazarlaması ve danışmanlığını üstleniyor. Genellikle ithal edilen ürünleri yerli üretimle hem ülkemize hem de milletimize kazandırmayı amaçlıyoruz. Nitekim bu amacımız doğrultusunda çıkartmış olduğumuz Sakarya Geleneksel™ adında bir markamızda mevcut.

Tabi iş sadece okçulukta kullanılan ürünleri üretmek, tedarik etmekle de bitmiyor. Ülkemizde uzun yıllardır unutulmuş olan okçuluğun yaygınlaşması, bilimsel metotlara uygun olarak eğitimlerin verilmesi için de büyük bir çaba içerisindeyiz. Yine bu doğrultuda 2019 yılının başında Konuralp Okçuluk Spor Kulübü Derneği'ni kurduk.

Hazır değinmişken derneğiniz hakkında da birkaç bilgi istesek?

Tabi. Derneğimizin şu an kurucu başkanı ve yönetim kurulu başkanlığını gurur duyarak üstleniyorum. Yine aynı gururu paylaşan bir ekibimiz de mevcut. 2017 yılında Geleneksel Spor Dallar Federasyonu'nun alt branşlarından olan Atlı Okçuluk Antrenörlük Belgesi'ne sahibim.

Derneğimizde yönetim ve antrenör kadromuzu oluşturduktan sonra Sakarya'da okçuluğun yaygınlaşması, bilimsel bilgi ve metotlara uygun olarak öğretilmesi, objektif bilgilere dayanmasını ve tarihsel sürecinin araştırılmasını hedefliyoruz. Bu konuda yanımda olan değerli ekip arkadaşlarıma da bir teşekkürü borç bilirim.

Siz bir genç girişimcisiniz girişimleriniz hakkında bilgi verebilir misiniz ve genç arkadaşlarımıza tavsiyeleriniz olur mu?

Tabii ki öncelikle şunu söyleyebilirim: Kurumsal bir kimlik kazanıp resmi olarak hizmet sunduğumuz şirketimizin bu noktaya gelmesi için çok çalıştık. Devlete belli oranlardaki vergilerimizi veriyoruz ve ülkemizde olmayan ürünler için yerli üretimde bulunarak dışa bağımlılığımızdan kurtulmayı hedefliyoruz.

Ülkemizde genç girişimciler için birçok fırsat var; bunları iyi değerlendirmek, gençler -yani ülkenin geleceklere- olarak tüketim değil üretim yapmamız gerekiyor.

Bu sözün şu an bizim için çok mühim olduğunu söyleyebilirim. Biz firmamızın internet sitesi ve sosyal medya yönetimi hususunda öğrenci arkadaşlarla, gençlerle yani sadece tüketen değil ülkemiz için üreten arkadaşlarla çalışıyoruz. Yine aynı zamanda spor kulübümüzde de tarihçi, edebiyatçı ve mühendis arkadaşlarımız aktif rol alıyor.

Konunun başına dönmek gerekirse tüketmek değil üretmek için mücadele etmeyi önce gençlerimize anlatmak gerekiyor. Ben ailem sayesinde erken yaşta bunun farkına vardım ve sahip çıkılması gereken bir mirasa sahip çıkmak için elimden geleni yapıyorum. Ekibimizdeki her arkadaşım da öyle. Yani uzun lafın kısası bir şeyler inşa etmek, üretmek, çalışmak ve ülkemize katkıda bulunmak isteyen her arkadaşımız yaptıklarımızı yapabilir durumdadır.

Konuralp Okçuluk ile ilgili bu kadar bilgi almışken aslında ana konumuz olan genç girişimci olmanın artı ve eksilerinden bahsedebilir misiniz?

Eksileri muhakkak var ama artıları daha çok. Devletimizin genç girişimcilere KOSGEB, geri ödemesiz kredi ve sigorta primi ödemesi gibi verdiği destekler çok önemli ama benim için asıl önemli

olanı duymak isterseniz o da söyle: Şu an üniversite öğrencisiyim ve aileme yük olmak yerine onlara yardımcı oluyorum yani tüketim nesli değil üretim nesli olması gerektiğini tekrar vurgulamak istiyorum. Bu hem benim hem ailem hem de ülkem için bence en önemli husus.

Hedefleriniz nedir, bu şekilde devam edip büyümeyi mi planlıyorsunuz?

Hedeflerimiz tabii ki var ama bunlar büyük ve başlanamayacak şeyler kesinlikle değil. Öncelikle hedefimiz unutulmuş olan ve geliştirilmeye çalışılan geleneksel okçuluğun hak ettiği yere gelmesini sağlamaktır ve sonrasında hem eğitim konusunda derneğimizin büyümesi gelişmesi ve nitelikli öğrenciler yetiştirmesi hem de şirketimizin yerli üretimde bulunması bunlarında yurt dışına ithal ile ülkemizin büyümesi.

Bu uğurda çalışmalarınızdan biri de www.konuralp-okculuk.com adındaki internet sitemizde de yayımlanmış olduğumuz Temel Okçuluk Bilgileri Kitapçığı'dır.

Bu kitapçığımızda geleneksel okçulukla alakalı olarak temel bilgilere yer verdik.

Okçuluğa nasıl başlanması gerektiğinden hangi malzeme ve ekipmanların hangi zamanda kullanılması gerektiğine kadar bilgilerimizi anlattık. Kullanılan malzemelerin tanıtımını kullanım amacını ve tarihsel sürecini de anlattık.

Sizinle ilgili birçok bilgi almışken Türkiye'deki geleneksel okçulukla ilgili de bizi bilgilendirebilir misiniz?

Yeni kurulan bir federasyonumuz mevcut. Diliyoruz ki

federasyonla birlikte bu iş daha da büyüyerek sistemli bir şekilde hak ettiği yere gelecektir. Şu an Türkiye genelinde vakıfların, derneklerin, spor kulüplerinin, üniversitelerin, belediyelerin düzenlediği yarışmalar, festivaller ve etkinlikler düzenlenmektedir. Bizlerde elimizden geldiğince bunlara katılım sağlıyoruz ve destek veriyoruz.

Birçok ilimizde spor kulüpleri kuruldu, eğitimler veriliyor. Bu işi yapmak isteyenlere tavsiyem şu olur: Lütfen araştırın! Her yerde olduğu gibi burada da her şeyi bildiğini sanan birçok kişi var. Okçulukla alakalı birçok kaynak kitap var. Yeni başlayanlara yeterli olacak şekilde bunları temin edin ve okuyun. İnternette ve sosyal medyadan araştırın. İnanın artık birçok bilgiye erişmek çok kolay.

Bunun dışında üretim konusunda da konuşmak istiyorum. Ülkemizde yeni ortaya çıktığı yıllarda sadece yabancı üreticilerin yayları, ok çubukları, tüyleri ve ekipmanları kullanılırken şu an Türkiye’de sentetik yay yapıp Türkiye’ye ve dünyaya satan firmalar mevcut. Yine aynı zamanda ok, tüy ve ekipman üretimleri de ülkemizde fevkalade yapılmaktadır. Bizde Konuralp Okçuluk™ olarak bu konuda oldukça destek sağlıyoruz.

Okuyucularımızdan size soruları olanlar olacaktır, merak edip araştırmak isteyenler belki de okçuluğa başlamak isteyenler olacaktır tavsiyeleriniz nelerdir?

Sorular güzeldir, özellikle de bilinçlice ve bir şey talep ederek sorulduğunda. Öğrenmeyi talep etmek, gelişmeyi talep etmek gibi.

Öncelikle şuradan başlayalım: Biz Konuralp Okçuluk olarak bu sporun doğru şekilde öğretilmesi için çokça çaba harcıyoruz. [youtube.com/c/konuralpokculuk](https://www.youtube.com/c/konuralpokculuk) Youtube kanalımızda oluşturmuş olduğumuz bir video oynatma listemiz mevcut. Geleneksel okçuluğu merak edenlerin öncelikle bunları izleyerek kendilerine uygun bir spor olup olmadıklarına karar vermeleri ve yine merak edenlerin tarihsel sürecini bilmesi gerekiyor. Kararlarını verdikten sonra buldukları ilde geleneksel okçuluk ile ilgili eğitim veren bir kurum bulmaları gerekiyor, bu konuda bizlerde yardımcı olabiliriz. konuralpokculuksk@gmail.com adresine mail atmaları halinde elimizden gelen yardımı sunacağız ve tabii videolardan sitemizdeki kitapçıktan da faydalanarak bu işi öğrenmeleri mümkün.

Bu işe gönül verenlerin ya da verecek olanların doğru eğitimi almaları doğru malzemeleri kullanmaları ve doğru şekilde çalışmalarını için sonuna kadar destek ve mücadele ediyoruz.

Son olarak şunu söylemeliyim ki iyi bir antrenör iyi malzemeler ve iyi bir çalışma başarı getirir.

Bize vakit ayırdığınız için teşekkür ederiz, son olarak eklemek istedikleriniz var mı?

Güzel sohbetiniz için ben teşekkür ederim. Biz geleneksel okçuluğa bize ait olana sahip çıkmak için bir uğraş veriyoruz, uğraş verenlere de destek olmaya çalışıyoruz. Bu yolda bize destekleriniz için de Konuralp Okçuluk™ yöneticisi olarak size şükranlarımı sunuyorum. Okçuluk hakkında bilgi edinmek isteyenlere kapımız her zaman açıktır, bekleriz.

Parlak Şehir

Dilara KEYVANOĞLU

Ülkemizin göğü altında çok fazla güzellik mevcuttur. Hepsini gezip görmek ve tanımaksa ayrı bir tattır. Örneğin, Batı Karadeniz bölgesinde küçük bir sahil kasabası olan Akçakoca, bana beklentilerimin çok üstünde bir gezi deneyimi yaşattı.

Akçakoca, Bizans ve Roma dönemindeki bilinen ismiyle "Diapolis" yani "Parlak Şehir" anlamına gelmektedir. Bu ismi almasının nedeni, o zamanda liman kenti olması sebebiyle ticaret merkezi haline gelmesi ve en gelişmiş şehirlerden olmasıymış. Şimdilerde ise liman kenti olma özelliğini korurken aynı zamanda yeşil ile mavinin ahenkle bulunduğu nadir yerlerdendir. Ayrıca hem kültür gezisi hem de dinlenmek için bir yer arayışındaysanız Akçakoca tam size göredir. Doğal güzelliklerinin yanında sakin olmasıyla da ilgi çekiyor. Akçakoca 1950'li yıllardan sonra turizme açılmış ve kısa sezonluk olması nedeniyle hala bakir kalan az sayıdaki beldelerimizden biridir.

Akçakoca'da doğal miras ve doğal güzellik olarak birçok yer vardır. Bunların en başında şüphesiz Ceneviz Kalesi gelir. 2013 yılında UNESCO Dünya Miras Geçicilistesinde adı yer almıştır. Bu kale, Haçlı Seferleri sırasında Latin Haçlı ordusu tarafından Akçakoca'ya özgü taşlar ile inşa edilmiştir. İçinde büyük bir su sarnıcı mevcut, şimdilerde o sarnık dilek kuyusu olarak kullanılıyor. Falezin üstüne kurulan Ceneviz Kalesi'nin ön kısmı günümüzde plaj olarak da kullanılabilir. Kalenin bahçesinde

defne ağaçlarının kokusu, denizden gelen hafif esinti ve kalenin duvarları size kısa bir zaman yolculuğu yaptırıyor.

Diğer bir doğa harikası yer ise Aktaş Şelalesi'dir. Bu şelaleye gitmek için büyük bir enerji sarf etmeniz gerekiyor. Zira yolu baya bozuk ve ormanın içinden yürümeniz gerekiyor. Bu yolda size kuş ve su sesleri eşlik ediyor. Tertemiz bir hava ve eşsiz bir doğa yürüyüşünün sonunda ulaştığınız manzara ise hepsine değer.

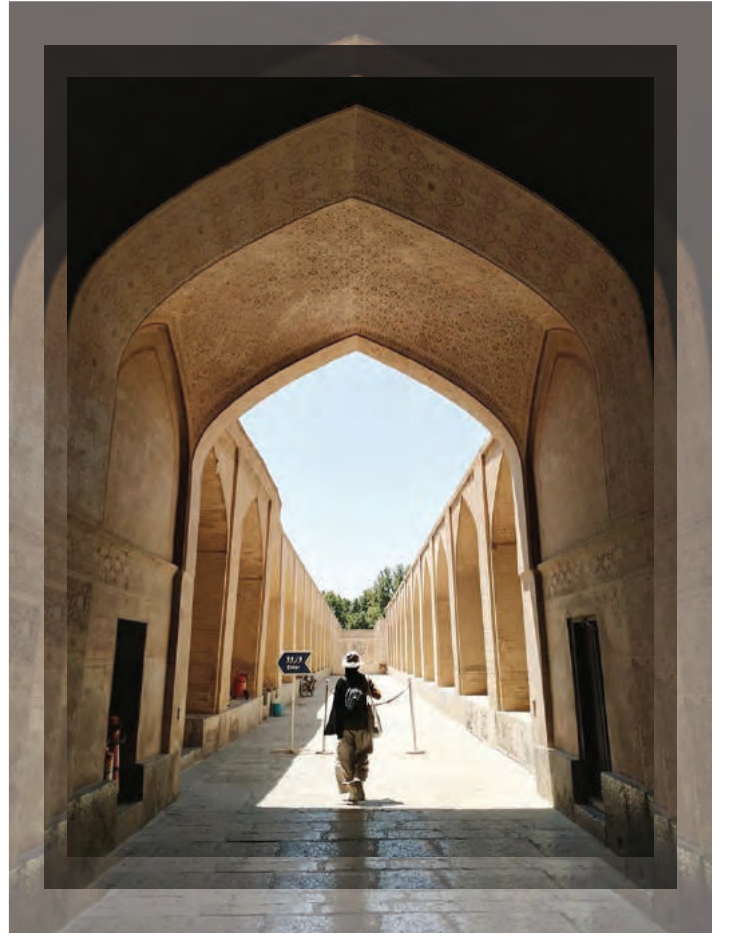
Diğer bir ziyaret durağımız ise Fakıllı Mağarası'dır. En çok rağbet gören yerlerin başında geliyor bu mağara. İçinde doğal sarkıtlar ve dikitler vardır. Mağaranın içinde beyaz oda denilen bölge ise damlataş bakımından zengindir. Fakıllı Mağarası'nın aynı zamanda astım hastalığına da iyi geldiği söylenmektedir. Çevresinde piknik yapılacak ve çay içilecek birçok alan da mevcuttur.

Bir sonraki durağımız ise hakkında çeşitli efsaneler bulunan Hemşin Camisi'dir. Bu cami Osmanlı-Rus Savaşı döneminde buraya göç eden Hemşinliler tarafından inşa edilmiş ve bu yüzden mimarisinde farklı bir teknik uygulanmıştır. Çandı tipi dediğimiz bu teknik ilk kata taş işçiliği, ikinci kata ise ahşap çandı tekniği ile oluşturulmuş. Ayrıca bu cami gördüğüm en güzel peyzaj örneklerinden birine sahiptir.

Akçakoca'da daha şehre girerken ilginizi çekecek bir yapı ise Akçakoca Merkez Cami'dir. Bu cami Selçuklu kıl çadırlarından esinlenerek yapılmıştır. Kubbe kaplamalarından 32 ton bakır levha kullanılmıştır. İlginç mimarisi herkesin dikkatini çekiyor. Bu mimarinin bir benzeri de Pakistan'daymış. Caminin hemen karşısında bizim için üç önemli ismin heykeli var: Osman Gazi, Akça Koca, Konuralp.

Son olarak tarihi Akçakoca evlerini görmeden ve kendine özgü yemeklerinden yemeden gitmek olmaz değil mi? Tarihi Akçakoca evlerini görebileceğiniz en iyi yer 'Yukarı Mahalle' bölgesidir. Bu mahallenin mimarisi 150-200 yıllık tarihi geçmişiyle ilgi odağı haline gelmiştir fakat bunların çoğunu kendi haline bırakmışlardır. Eskimiş birkaç tanesi restore edilmiş veya restoresi devam etmektedir. İşte bu evlerden birinde yöresel bir kahvaltı yapabilirsiniz ve büyük ihtimalle menüde de kaldirik otlu yumurta ve mancarlı pide bulunur.

Bir liman kenti olması, Akçakoca'da balıkçılığı da çokça geliştirmiştir. Gelen balıklar bu kentte toplanıyor ve arkasından buradan yakın yerlere dağılımı yapılıyor. Örneğin Ankara. Ayrıca Akçakoca, İstanbul ve Ankara'ya 2-3 saatlik gibi çok kısa bir mesafededir. Eğer bu sene tatil rotanızı belirlemediyseniz belki planlarınızın arasına kısa bir Akçakoca turu ekleyebilirsiniz.

Yol Boyu

Susuyorum yine
Yazıyorum kelimelerimle
En uzun yolları kendime
Siliyorum o bastıkça izi kalmış yolları

Sonrası hep bir yokuş bir iniş
Susuyorum yine
Anımsıyorum hatıraların geçmişinde
Geçip gittiğim yolları

Mervegül ZORBA

Vatan

Vatan neresidir?
Türk'ün bastığı yerdir vatan.
Bayrağını diktiği yerdir vatan.
Gözü ile gördüğü yerdir vatan.

Çek şu havayı içine.
İşte bu nefestir vatan!
Ayağınla ezdiğin şu toprak,
Gözünle gördüğün şu bulut,
İşte bunlardır vatan!

İçinde huzuru hisset.
Kulağında sessizliği dinle.
Kalbinde aşkı yaşa.
İşte o aşktır vatan.

Gök kubbenin altında,
Bir parkın bankında,
Bulutları üstüne çekip uyduğunda,
İşte hissettiğin o evdir vatan.

Anne kucacağının şefkatini,
Bir taşta yaslandığında hissedersen,
Bir çınar ağacı sana baba ise,
İşte orasıdır vatan.

Ölüyorsa bir nefer gülererek,
Ve Güneş geceyi parçalıyorsa her sabah,
Baharda bir çiçek açıyorsa,
İşte orasıdır vatan.

Güneş doğdu, çiçek açtı.
İçimizde huzur başımızda gök kubbe.
Ölülerimizi andık bayrağımızı diktik.
İşte burasıdır bizim vatanımız.

Mahmut Erkam Özeren

SUNAR

Tarladan Sofraya
Üstün Lezzet

SUNAR
SÜRDÜRÜLEBİLİR
AYÇİÇEK TARIMINI
DESTEKLEMEDİR

www.sunargrup.com.tr

[f/sunargrup](https://www.facebook.com/sunargrup) [@sunargrup](https://www.instagram.com/sunargrup) [/SunarGrupTR](https://www.youtube.com/SunarGrupTR)

•Kitap Tahlili

Dostoyevski
İNSANCIKLAR

antik
batı
klasikleri

Mahmut Erkam ÖZEREN

Dostoyevski ile lisede tanıştım. Kütüphane raflarında dolaşırken Suç ve Ceza romanını gördüm. "Herkesin dilinde olan bir eser, okumaya değer herhalde." dedim. 3 gün gibi kısa bir sürede bitirdim. O sürükleyicilik, o karakterler, o olay örgüsü sizi dünyadan kitaba ışınıyor. Tam adı ile Fyodor Dostoyevski gözümde 'sultan-ül eklam' olmuştu. Daha sonralarında Kumarbaz romanını okudum. O da Suç ve ceza gibi hoş bir eserdir. Daha sonra ilk kitap olduğu için İnsancıklar'ı okumaya karar verdim ve işler bu evrede biraz karıştı.

İnsancıklar'ı yazarın birkaç güzel romanını okuduktan sonra okursanız -benim gibi- afallarsınız, anlam veremezsiniz. Eğer yazarın, okuduğunuz ilk eseri ise bir daha Dostoyevski'ye hoş bakmazsınız.

İlk önce kitaba biraz göz atalım. İnsancıklar mektup formatında kaleme alınmıştır. Yani birbirine mektup yazan insanların mektuplarını okursunuz. Bu tür güzeldir. İnsanları okursunuz çünkü. Biraz psikoloji ve düşünce yapısı incelerseniz. Kitap 140 sayfa civarında olup dili de fena değildir, okunur.

Şimdi biraz da ilk basıldığı zamana gidelim. Dostoyevski daha ilk eserinde Çarlık Rusya'daki tüm eleştirmenlerin ve edebiyat makamlarının eleştirilerine maruz kalmıştır. Bu kitabı okumadan anlamanız imkânsız tabi. İnsan ilk başta Dostoyevski'ye

yakıştıramıyor ama okursanız o dönem için bile yetersiz ve güçsüz bir eser olduğunu anlarsınız. Okudukça eleştirilere hak verirsiniz.

Eleştirilere bakalım biraz da. Kitap çok yavan bir harekete sahip. Çok sabit bir aksiyon var. Bu okurken sıkılmanıza sebep oluyor. Hikâyenin kademe kademe hareketlenmesini beklerken monoton bir gidişat beklentileri suya düşürüyor. Dahası Dostoyevski'nin eserlerinde gördüğümüz ortalama gidişat ve hareket akışı bu ilk eserde yok. Daha sonra karakterler birden, gökten düşer gibi kitaba ve olaya dahil oluyor. Yine yazarın betimleme ve tanıtmaya ustalığı burada mevcut değil. Bunlar Dostoyevski okuyanların, onun diline alışanların hemen anlayacağı noktalar. Benim naçizane gözlemim ise anlam ve ana fikir eksikliği gibi. Yazarın normalde her kitabında işleyebildiği fikirleri ve duyguları vardır. Bu eserde bir anlam boşluğu da benim gözüme çarptı.

Daha üzerine kurabileceğimiz cümle çok tabi ama genel hatları çizdik zaten. Sizi de çok yormayalım. Tabi bu kitabın içinden değil de kendisinden dersler çıkarılabilir ve onlar da şunlar ki: insanlar sizi her zaman eleştirir. Eğer eleştirileri üstünüze yığarsanız altında ezilirsiniz. Ama eğer onları basamaklaştırır ve onlardan ders çıkarırsanız, bu merdiven sizi Suç ve Ceza'ya kadar götürür. Eleştirilmek önemlidir. Onları nasıl değerlendirdiğiniz ise daha önemlidir.

FARK ETMEZ BİLİM DE BİZDEN YANA

BERİN ÜK

Bir tiyatro oyununda, başroldeki Gülseren ile amcası arasındaki diyalog şu şekildedir:

Amca: Gülseren sen çok zeki bir kızsın. Neden mücadelenin dışında kalıyorsun? (Mücadeleden kasıt, hak arama.)

Gülseren: Amca ben ezilenlerin değil ezenlerin tarafını tutuyorum.

Amca: Ama bu yaklaşımın hiç bilimsel değil.

Gülseren: Fark etmez amca bilim de bizden yana. Paran yoksa hiçbir icattan faydalanamıyorsun.

Dünya kurulduğundan beri en ilkelden en modern hale gelinceye kadar bilimsel çalışmalar hep var olmuştur. Özellikle tıp bilimi, hastalıklara çare olmak amacıyla en çok çaba gösterilmiş bilim dalıdır. Bir de kimya var, eski adıyla simya. Taş gibi değersiz maddeleri altına çevirme gayreti, bu alanda yapılan çalışmalar, önce simyayı sonra kimyayı geliştirmiş ve günümüzdeki element, bileşik ve atom gibi kavramlarının keşiflerini sağlamıştır.

İcatların tarihine bakıldığında çoğunun zaruri ihtiyaçları karşılamak maksadıyla, bazılarının tesadüfi keşiflerle, bazılarının yıllar süren çalışmalar sonucu ortaya çıktığını görmek mümkündür. İlk bilim insanları kâhin, büyücü, din adamı vb. gibi özel eğitimden geçmiş ve özel yetenekleri olduğuna inanılan kişiler olmuştur. Bu durum iki üç asır öncesine kadar da varlığını korumuştur ki kalıtımı bulan Gregor Mendel de bir rahipti. Bu insanlar sahip oldukları yetenek ve birikimler sayesinde toplumun en ileri tabakasıydı ve ülke yönetiminde de söz sahibiydiler. Günümüzde hala Hindistan'da da devam eden 'Kast Sistemi'nde rahipler halkın üstünde bir zümredir.

Bilim insanları insanlık yararına çalışırlar. Ancak insanlık bu çalışmalardan ne derece faydalanabilmektedir? Günümüz teknolojisi

ve bilimi galaksiler arası seyahati mümkün kılabilen, var olan tüm hastalıkların neredeyse tamamını tedavi edebilecek veya önleyebilecek, eskiden beri uğraşılan taş gibi değersiz madenleri altın gibi değerli madenlere çevirebilecek seviyeye ulaşmış durumdadır. Ancak diğer yandan Afrika'da açlık mücadelesi verilmekte veya durumu onlara göre nispeten iyi olan bölgelerde TV, internet gibi olanaklara kısıtlı olarak erişilmektedir. Halbuki bunlar insanlık için başa çıkılması çok da güç durumlar değildir. Ne yazık ki bunun kasıtlı yapıldığını düşünmek istememekle beraber buna eminiz.

Bilim insanlarının bazılarının inandıkları değerler uğruna hapis, sürgün, idam vb. gibi cezalara çarptırıldığı biliniyor. Bazıları ise daha farklı yollara girişmişler ve kraliyet aileleri gibi çok güçlü oluşumların kanatları altına girmişlerdir. Örneğin Kolomb, İspanya kraliçesi Isabella'nın desteğiyle yolculuklarını gerçekleştirdi. Leonardo da Vinci ise Floransa'da çok büyük gücü olan Medici Hanedanı'nın sarayında kalmıştır. Bu örnekler çoğaltılabilir. Buradan çıkarılacak sonuç: bilimsel çalışmalar için güçlü ekonomik destek ve çalışmaların kabulü için itibar sahiplerine yakınlık yani para gereklidir. İlk kahinlerin tedavi etmeye çalıştıkları hastalıklar çoğunlukla kral, kraliçe, vali gibi üst düzey yöneticilerinkiydi. Mısır'dan günümüze kalmış mumyalar çoğunlukla kraliyet üyeleri gibi önemli kişilerin mumyalarıdır. Çünkü bu işlem ancak bu tür kişilere tam anlamıyla yapılırdı ve çürümeyenler onlar olurdu. Mumyalama tekniğinin eczacılık, tıp, kimya gibi bilimlere katkısı herkesin malumudur.

İngiltere Krallığı bir dönem 'güneş batmayan imparatorluk' seviyesindeydi. Diğer ülkeler çeşitli siyasi çalkantılar içindeyken İngiltere Sanayi Devrimi, sömürgelerden gelen zenginlikler gibi etkenlerle çok rahat yaşamıştır. Bu nedenle günümüzde bile bilimin dili terim olarak Latince ama konuşulan dil İngilizcedir. Ayrıca başlangıç meridyeni olarak Londra'daki Greenwich gözlemevi kabul edilmektedir. Bunun dışında Dünya Avrupa odaklı sınıflandırılmıştır. Avrupa'ya yakın olduğumuz için biz Yakındoğu, Asya ülkeleri Uzakdoğu, Avustralya ülkeleri güney, Amerika kıtası batı kabul edilmektedir. Yani nerede bulunduğumuz bile büyük devletlerce belirlenmiştir.

Avrupa'nın yüzyıllardır süren ekonomik ve siyasal gücü, gerçeklerin de kendi istedikleri gibi yönlendirilmesine sebep olmuştur. Bilim tarihi yazılırken bile bilimsel katkıların çoğunun hep Avrupalı bilginler tarafından gerçekleştirildiği yazılmalıdır. Çünkü bilim tarihini bizzat kendileri yazmaktadırlar. Bu nedenle de istedikleri yönde yorumlar ve değerlendirmeler yapmaktadırlar. Ancak bilim tarihinin derinine inildiğinde işin iç yüzünün çok farklı olduğu görülmektedir.

Günümüzde açlıktan ölen insan sayısı kanserden ölen insanların sayısından çok daha fazladır. Ancak açlıktan ölümü engellemek adına çok ciddi girişimler yoktur. Halbuki kanseri önlemek için hummalı çalışmalar mevcuttur. Bunun sebebi çok zengin, güçlü, üst düzey kişilerin de kansere yakalanıyor olması olabilir mi?

Tüm yukarıdakiler göz önünde bulundurulduğu zaman bilim insanlarının çok azının kadın olması da bir tesadüf müdür? Kesinlikle değil. Kadınların arka planda bırakıldığı eski zamanlarda, bilim insanlarının arasında kadınların olmaması doğal. Zaten bilim insanı tabiri bile çok yeni kullanılmakta. Hala çoğunluk bilim adamı ifadesini devam ettirmektedir. Zaten çoğu kadın bunun için gerekli eğitimi almaktan çok uzaktaydı. Özellikle bazı toplumlarda kanunen hakları bile olmadığından, kadınların bilimsel çalışmalarda etkili olmadığı, şayet varsa da çalışmalarının bilinmiyor olduğu görülmektedir. Hatta Orta Çağ Avrupası'nda, Hypatia isimli, kendini matematiğe adanmış bir kadının vahşice linç edilme hikayesi meşhurdur. Bu bağlamda kadınlar arasında bilimi tartışırken çok eski tarihler verilmemektedir. Zira toplumsal baskı, can korkusu, maddi imkanlar ve düşünce yapısı kadınların önünde daima set olmuştur.

Her ne kadar yukarıda sayılan eşitsizlikler günümüzde aşılmaya çalışılıyor olsa da tam bir başarı gösterildiği söylenemez. Günümüzde Nobel Ödülü'nü alan bilim insanlarının çoğunlukla belli devletlerden çıkıyor olması bir tesadüf değildir. Elbette bundan kastımız ödülü alan bilim insanlarının ödülü hak etmedikleri değil, diğer bilim insanlarının göz ardı edildiği gerçeğidir.

Küreselleşen dünyada insanlar arasındaki fark, görüntü olarak azalma seviyesindedir. Ancak bunun eğitim, sağlık, yaşam vb. koşulları gibi konularda olması gerekmektedir. Bu hakların yeryüzündeki her insana eşit verilmesi elbette mümkün değildir. Ancak eşitsizliğin en aza inmesi için bilhassa bilim insanları gayret göstermelidir. Kanuni Sultan Süleyman'ın belirttiği gibi: "İyi olmak kolay, zor olan adil olmaktır.". Bilim insanlarının insanlık adına ve insanlığın yararına gerçekleştirdikleri çalışmaların gerçekten ihtiyacı olanlara da iletildiğinde, bilim gerçek amacına ulaşmış olacaktır.

Sevgi ve hürmetle...

KELİMELER

*Ben bu çağdan nefret ettim,
etimle kemiğimle nefret ettim.*

Cahit Zarıfoğlu

MAHİGÜL BAŞPINAR

"Kelimeler, kelimeler albayım, bazı anlamlara gelmiyor..."

Söylenmiş söylenecek ne çok söz var, şimdi bize kalan birazcık duymak. Bazı anlar vardır ömrümüzden bir ömre bedel olur, geri kalan yaşanmış ve yaşanacak olan her şeye kefalet, yarına umut düne hasret bırakan. Kelimelerin anlamsızlaştığı, sükûta bürünüp yok sayılmayı yeğleyeceği o zamandayız şimdi, zamanın bile hayretle bitap olduğu şairin "Ben bu çağdan nefret ettim, etimle, kemiğimle nefret ettim." dediği "kaldı bu silinmez yaşamak suçu üzerimde" dediği zaman da.

Eşref-i mahlûkat iken nasıl olduk esfel-i safilin, ensar olabilmek varken yüreğimizde nasıl kocaman bir Nemrut yetiştirdik? Hakkı ve sabrı tavsiye etmekten ne zaman vazgeçtik, ne zaman beni, sizin önüne katıp yola düştük, yolu Yesrib'i medineleştiremeyen yolculuklara neden çıkar olduk, neyi kaybettik gerçekten biz? Neyi kaybettik kazanmak için; nelerden vazgeçtik yola devam edebilmek için neyi bıraktık geride, "uğruna savaşmayı göze aldığımız değerleri yok sayarak zafer kazanılmaz" düsturu ne ara olup gitti, nerede kaybettik biz; bizi, kimliğimizi, Müslümanlığımızı...

Bir çölde başlayacaktı bizim hikâyemiz, ardımızda ne bıraktığımız, vardığımızda ne bulduğumuz önemliydi önce yokluğunu hissedecektik var olmanın anlamı kazanmak için içimizdeki toprağa. Sonra çölleşen yüreğimize yeni umutlar ekecektik. Üzerinden

geçeni içine almıyorsa çöl yaşanacak bir ömür çizecekti, yönümüzü bulmak için. Yol değiştirecekti bizi, ona varacaktık, onsuz başladığımız yolda ona kavuşacaktık. Ama sabretmeyi unuttuk, teslim olmayı, tevekkülü; tevafuklarımızı tesadüf var sayıp; görmeyen, duymayan, anlamayanlardan olduk.

Biz kirlendik, kirllettik temiz olan ne varsa, masumiyet anılarda kalmış bir seda oldu arada söylenegelen hiç kimsenin üzerine konduramayacağımız kadar uzakta. Ölümü ötekileştirdik, ölmeyecekmiş gibi sarıldık hayata... Ne hayatın hakkını verebildik ne ölümün.

"Hafız-i beşer nisyan ile malüldür." derler evet biz unuttuk en unutmamamız gerekeni kalplerin yalnız Allah'ı anmakla huzur bulacağını, rahmetine merhametine sığınıp dünya hayatının telaşıyla yaşarken, yaşlanırken kendimize zulmedenlerden olduk.

Biz arafta kalmış biçareler, susmak içimizdeki kocaman boşluğu kor ateşle doldurmak gibi anlatmak kendi üstümüze toprak atmak...

"Kelimeler, kelimeler albayım, bazı anlamlara gelmiyor" hangi kelime anlatacak içimizdeki, hangi kelime şifa olacak karanlıkta kararmış zihinlerimize, hangi kelime tüm anlatamadıklarımızı haykıracak?

İçimizdeki huzursuzluk ne zaman kavuşacak sükûta?

SESSİZ ÇIĞLIKLAR

Emine YILDIZ

Kan ağlıyor yeryüzü,
Gök kubbede şahadetler birikiyor.
Ağlıyor gözü yaşlı bir masum.
Sessiz çığlıkları yankılanıyor,
Duyabilene...
Öyle yanık, öyle ciğerden bu nida,
Hissedebilene...
Kasvet yüklü bulutlar gördüklerine dertli.
Allah diyen yine Hakk'a aşığı vuruyor.
Halep yanıyor,
Suriye bitkin,
Doğu'nun üzerinde kara bir duman.
Esiyor uzaklardan rüzgâr bıçaktan keskin.
Geçmiş diye anlatılır Çanakkale.
Ama geçmedi, bitmedi,
Hala sürmekte.
Sadece isim değiştirdi
Diyarbakır'da, Şırnak'ta, Mardin'de...
Yüzlerce yetimin, elleri semaya açık annenin, Cenne-
tin kapısı babanın
Kalır mı ahı yerde?
Gelip görse Peygamberim,
Ümmetinin hali nice.
Zamansız bir zamandayız
Akrep boynumuza dolanmış,
Yelkovan ölümüne haykırışta.
Er kişi niyetine fatiha.
Kudüs ağlıyor,
Gazze başörtüsü alınmış mümine.
Yağmur uğultusuyla fısıldıyor,

Şehitleri sayıklar gibi.
Doğudan amansız bir fırtına, ebebi belli.
Bir şiir başlıyor,
Sonu sonsuz.
Beyaz kâğıda yatırılmış,
Adalet diye kan akıtan soysuz.
Mürekkebi kanlar, kalem isyanda.
Küçük bir çocuk, anlamıyor olup biteni
Ufak gözleri sünnete uygun, sürmeli.
Bakışları keskin, önündeki tahta tabutta,
Kolay olmuyor ayınlışları, ne de olsa ana. Yüreker-
inde Allah-u Ekber!
Kalan bir avuç direnişte.
Nerede kaldı vicdan?
Düşman olmuş kardeş kardeşe.
Selam Mescid-i Aksa'ya,
Ulaşıyorsa şayet.
Dinsizler duvar örmüş,
Günahlarından set set.
Daha dün toprakla oynayan çocuk,
Şimdi toprağa karıştı.
Bedeni parçalanmış, yürek dağlıyor,
Kefeni kıpkırmızı ufacak, bir karıştı.
Cenaze namazı her vakit,
Her vakit cemaatten biri eksik.
Şimdi yankılanıyor gök kubbede biriken şahadetler,
Müslüman kanıyla ıslanan her yere ulaşsın dua, Genç
delikanlının kemikleri sızlıyor,
Geride kalan anasına, bacısına...

FİLM ANALİZİ

Umut YILMAZ

HOLLYWOOD FİMLERİ

Hollywood Sineması; şaşaalı, ışıklar hüzmesi, ihtimal dahilindeki her türlü eylemini cinsel dürtüleri ile ifade etmekten beri durmayan ama konu ve karakter bakırlığı bakımından da dünyada eşi benzeri olmayan kurmaca bir dünyadır. İran Sineması ise yıllarca taklit ve özentiyle modernite adı altında kendini kandıran, ardından onlarca yıl sancılı geçen kimlik bunalımını devrime mal eden ve yaklaşık son 20 yıldır özgün sineması ile bizleri kucaklamaktadır.

Girişten anlaşılacağı üzere, amacımız söz konusu iki sinema kültürünü yere göğe sığdıramayıp ağızımız dolu dolu övmek değil, aksine konu özgünlüğü -karakter işleyişi- olay örgüsü gibi komponentlerinin kritiklerini yapmaktır. Yazıya o şekilde başlayıp yine o minvalde yazıyı bitirmek, sinemanın sosyal ve siyasi onca gelişim ve dönüşüm sürecini, kabuk değişimini göz ardı edip sadece raftaki 'iki saatlik' kısmını yorumlamak olacaktır. Hem kendime hem de koca tarihe yazık etmiş olacaktım. Bu iki sinemanın temellerini sorgulama işini ve ne tür referanslarla rotalarını çizdiklerini spesifik iki film dinamiği üzerinden karşılaştırarak yapmak istiyorum.

Ayrı ayrı iki sinema ekolüne baktığımızda, sinema için çok daha köklü olması sebebiyle devrim gibi büyük bir milada sahip İran'a küçük bir geçmişe dönüş (flashback) yapmak gerekir. Aksi takdirde ana konuya girmek yapacağımız çoğu yorumun havada kalmasına sebep olacaktır.

İran Yeni Sinema dalgası (79 sonrası), devrim döneminin getirdikleriyle uyumlu bir sinema kurma çabasının bir ürünüdür. Elbette kökleri neredeyse yüz yıl öncesine dayanan bir sinema hafızası da vardı arkasında ancak devrimle birlikte çalkalanan toplumda eski seküler yaşam tarzı yerini daha şedit bir istikamete teslim etmişti. Her şeyden önce dini nitelikli devrimin rehberi Ayetullah Humeyni; yeni bir sinemanın oluşumunu desteklemiş, sinemanın önemine daha doğrusu gücüne inanmıştı. Bu hem laik hem de mütebedeyyin çevrelerce alışılmış bir durum olmamakla beraber tabuları gün yüzüne çıkarmıştı. Devrimin ardından bir kısım ulemanın olumsuz yargıları sürse de Ayetullah Humeyni sürgünde bulunduğu Paris'ten döner dönmez yaptığı ilk konuşmada sinema üzerine olumlu görüşler ifade etmiştir. Geçmişte dindar halkın sinema salonlarından uzak durmasına sebep olan niteliklerinden arındırılmış yeni bir sinemanın kurulmasına ilişkin inancını vurgulamıştır. Batıların kendi değerlerini yayarken yaptığı gibi bu devrimin de kaba kuvvetle, baskıyla gerçekleşeceğini düşünen meslektaşlarını uyarmıştır. Sinemanın ideolojik propaganda aracı olarak kullanılmasına karşı tutumuyla da(!) sinema

politikalarını etkilemiştir. Çünkü Humeyni kitleleri etkilemesi bakımından sinemanın; elde avuçta tutulması zor, haylaz bir çocuk olduğunu biliyor ve Avatar Aang misali ateşi kontrol etmek istemiştir.. Gelişmelerin ne tür vuku bulduğu sayfa sınıırım sebebiyle başka dergilerin konusu olsun diyerek tarih faslını kapatıyorum.

Yüzeysel bir şekilde özetleyecek olursak İran sineması, hayatın dramatize ve realize edilmiş taraflarını yani tam olarak hayatın ta kendisini gayet samimi ve dokunaklı bir şekilde beyaz perdeye yansıtmaktadır. Karakterleri hikâyelerin içine zerk ederek ve hiçbir şekilde banal durmayan bir çerçeveye oturarak ve yine özünden beslenerek özgünlükten vazgeçmemesi en belirgin övülmeye değer taraflarındandır. Var olan düzeni eleştireyim derken evdeki bulgurdan da olan bazı yönetmenlerin yüksek estetik kaygılar yerine sırf eleştirmek adına: "Sanatçı dediğin sadece eleştirir." gibi devşirme bir fikre kapılıp asıl amaçlarından saptıklarını söylemek abesle iştigal etmeyecektir. Diğer taraftan Hollywood sineması; aşk, bilim kurgu, komplo, bilinçaltı, ideolojik sosyal bunalmalar, western, gizem konularında uç sayılabilecek fikirlerle dahi her türlü sınırı zorlamaktadır. Bu kapsamda söke söke özgünlüğe ulaştıklarını söyleyebiliriz. Bunlara daha fazla para, daha çok seksi kadın ve süper kahraman eklenince sadece Amerika ile kalmayıp tüm dünya sinemasının lokomotifini olup izleyici kitlesini bir hayli genişletiyor. Hollywood sineması, ABD'nin gerçekte ilk küreselleşen medya sektörü, popüler sinema endüstrisinin babası ve yaltakçısı konumundadır. Aynı zamanda kendini içten kemiren kapitalizmin beyaz perdedeki silüeti olmaktan da kaçınmaz vaziyettedir.

Bir tarafta Muhsin Mahbelbah, Abbas Kiyarüstemi, Cafer Penahi, Asgar Farhadi, Mecid Mecidi gibi daha şimdiden hem İran hem de Dünya Sinema Tarihine adını altın harflerle yazdırmış yönetmenler varken; karşı tarafta Alfred Hitchcock, Stanley Kubrick, Steven Spielberg, Quentin Tarantino, Peter Jackson, James Cameron, David Fincher, Cristopher Nolan gibi bırakın Hollywood'u Dünya Sinema Tarihini bile özgünlük bakımından yerle yeksan etmiş isimler vardır.

Orijinal isimleri ile "Rang-e Khoda" ve "Forrest Gump" filmlerini ele alalım: Sırayla 99 ve 94 yapımı iki filmden ilki Türkçeye "Cennetin Rengi" olarak geçmiş olsa da orijinal ismini ve bunun etkisini tam olarak karşılamıyor. İkinci filmse ismini kahramanımızın adından alıyor. Bu iki film ilk bakışta hangi zeminde bir araya gelebilir diye düşününce tahmin edileceği üzere doğuştan sosyal ve fiziksel olarak engelli, ebeveynlerinden birini kaybetmiş, her türlü engellerine rağmen rengarenk zihin dünyasına sahip ve düğmeleri boğazlarına kadar ilikli iki çocuk karşımıza çıkıyor. "Cennetin Rengi"nde; Muhammed Tahran'da yatılı

okulda eğitim gören doğuştan görme engelli, dünyayı parmak uçları ile anlamlandırmaya çabalayan bir çocuktur. Yaz tatili için oğlunu köyüne götürmek üzere Tahran'a gelen babası ise içten içe oğlunun bu 'kusurunu' kabullenememekte, başka bir kadınla evlenmek konusunda da onu adeta bir yük olarak görmektedir. Köyüne dönen Muhammed, ninesinin de yardımıyla bir yandan kâinatı parmak uçlarıyla görmeye çalışacak, bir yandan da babasının sahip olduğu bu algının yanlış olduğunu ortaya koyacaktır. Çocuk psikolojisi -aile içi dinamikler- hüznün üçgeninde ilerleyen olay örgüsünü Mecidi'nin tercih ettiği, İran'da uygulanan sıkı sansürün yönetmenlerin seçimleri üzerindeki bir tezahürü olarak açıklanabilir. Bu durum şüphesiz Mecidi'nin çocuk psikolojisine hâkimiyetini artırmış ve çocuk oyuncuların olanca doğallığıyla arz-ı endam etmesi 'Mecidi Sineması'nın bir marka haline gelmesine vesile olmuştur

"Forrest Gump" aynı adlı kitaptan esinlenip çekilmiş bir yapıttır. Forrest, düşük zekâ seviyesindeki engelli bir çocuk olarak karşımıza çıkıyor. Zekâ seviyesi nedeniyle devlet okullarına giremediğinden annesinin yoğun çabaları ile özel bir okula başlamıştır. Bu yıllarda ilk defa okul otobüsüne binerken tanıştığı Jenny ile adeta hayatının nevre değişiyor. Bu ve bunun gibi bir çok olayın tesadüfi şekilde cereyan etmesi macera dolu kurgunun iskeletini oluşturuyor. Düşük zekâlı birinin hayata tutunuş tarzını ve umutsuzluk gibi bir kavrama yer olmadığını Robert Zemeckis kendi lisanınca sunuyor heybemize. Filmin ilginç yanlarından biri olan, her türlü olayın dönüp dolaşıp Jenny'de çözülüşü Jenny'e bağlanması Zemeckis'in kurgu zekasını takdir etmeye zorluyor bizi.

İlk olarak gözümüze çarpan Forrest ve Muhammed'in var olan sıkıntılar karşısında kendilerinin ve ailelerinin yaklaşımı. Forrest doğal olarak okula kabul edilmeyince annesi müdürden IQ seviyesinin olduğundan yüksek gösterilmesini ister. Sırf bunun için müdürle yatıp ardından müdürün evden çıkarken kapıda dönüp Forrest'e "Annen senin eğitimini kesinlikle çok önemsiyor" diyerek dalga geçmesi ve Forrest'in afazık tepkisi hem yönetmen için hem de izleyenler için kayda değer, üzerinde durulması gereken bir nokta olduğunu düşünüyorum. Bu yaklaşım bakıldığında tarzının bir tezahürüdür. Girişte de bahsettiğim gibi her türlü sahnenin kıyısından köşesinden tutan seksüel güdüler ve bu şekilde çekilmiş dakikalar, yüzlerce Hollywood yönetmeni için garip olmamakla beraber olması gereken bir 'baharat' gibi. Muhammed ise evlenmek isteyen, oğluyla ilgili neredeyse tüm sorumluluktan kaçan bir babaya ve baba tarafından marangoza verilmesine içerleyip evi terke duran bir nineye sahip. Muhammed'in kendi gibi âmâ olan marangoz ustasıyla konuşması belki de Dünya Sinema Tarihi'nin en hüzünlü

dakikalarını yaşıyor bize:

“Kimse beni sevmiyor! Ninem bile! Kör olduğum için herkes benden kaçıyor. Eğer görebilseydim diğer çocuklarla birlikte köy okuluna devam edebilirdim ama ta dünyanın öbür ucundaki körler okuluna gitmek zorundayım. Öğretmenimiz, Allah’ın bizleri diğer kullarından daha çok sevdiğini söylüyor ama ben diyorum ki, madem öyle bizi kör yaratmazdı ve böylece onu görebilirdik. Öğretmenimiz dedi ki, ‘Allah görünmezdir. onu parmak uçlarını kullanarak görebilirsin.’ Allah’ı bulana kadar ellerimle her yere dokunacağım ve bulduğumda da kalbimin bütün sırları dâhil her şeyi anlatacağım.” Hemen arkasından babası Haşim’in ninenin evi terk etmesine karşı sergilediği tirad da balçıklanmış zihin dünyalarıyla yaratıcıyı sorgulama evresini yaşadıklarını gösteriyor. Forrest’in ise Chippewa Meydanı’ndaki o meşhur bankta söylediği damakta tadını bırakan repliği tam manasıyla filmi özetliyor: “Annem daima söylerdi, Hayat bir kutu çikolata gibidir, içinden ne çıkacağını bilemezsin.” Çünkü neredeyse tüm kırılma noktalarında bir vesileyle Forrest’in hayatını güzelleştiren sonuçlar doğuyor yani kutudan tadı en güzel çikolata çıkıyor.

Daha sonra büyük bir yer kaplaması bakımından Forrest’in Vietnam Savaşı’na katılması, olayların aynı üslupla hem güldürüp hem de rical-i siyasiyeye dokundurulması klasik bir Tom amca eleştirisidir. Hatta Zemeckis o kadar Amerikan damarıyla hareket ediyor ki filmin soundtrack albümünde yer alan toplama parçaların tamamını Amerikalı şarkıcılardan seçiyor. Savaştan döndükten sonra meydana yüz binlerce insana seslenirken bir ordu mensubu tarafından mikrofon kablosunun çekilmesi aynı minvalde değerlendirilebilir. Yıllar sonra Tom Hanks filmde dahi yayımlanmayan o sahnede şunları söylediğini kulağımıza fısıldıyor: “Bazen insanlar Vietnam’a gittiğinde annelerine bacakları olmadan dönerler. Bazen ise hiç dönemezler bile. Bu kötü bir şey. Bu konuda söyleyeceklerim bu kadar.” Aynı perspektifle “Cennetin Rengi”ne baktığımızda sistem eleştirisi ve zulüm altındaki halk eleştirisinin zerresine dahi rastlanmaması kurguyla ilintisiz oluşundan mı yoksa sinemaya daha ılımlı bir bakış açısı kazandıran(!) Humeyni ile mi alakalı bilemiyoruz. Mecidi onun yerine Muhammed, babası ve ninesi üzerinden karakter analizlerini derinleştiriyor. Kazanan ve kaybeden tarafları belirliyor karşılaştıkları yardıma muhtaç hayvanlara yaklaşımlarına göre. Muhammed’in onlarca zorluk arasında o iç huzuru bulmak isteği ve Allah’a-kendine dair çıkarımları, epigastriumunuza yumruk yemişsiniz hissine kapılmanıza sebep oluyor. Buradan bakıldığında şöyle ifade edebilirim ki: Zemeckis var olan dairesini genişletiyor film boyunca, hatta farklı farklı daireler ile tabloyu zenginleştiriyor. Çok yönlü bir karakter ortaya çıkarıyor. Yani empati kurabileceği onlarca seçenek sunuyor seyirciye. Elbette bu durum kurgu zenginliği ile paralel

ilerliyor. Mecidi ise dairesini derinleştiriyor. Kâğıdın üzerine çok büyük bir daire çizip ilmek ilmek merkeze değin konu ve karakterleri işliyor ve sonunda ya kazağının ucuyla gözyaşınizi siliyorsunuz ya da gün boyunca karnınızda geçmek bilmez ağıyla beraber beyninizde filler tepiniyor.

Forrest Gump gerçek manada Jenny öldüğünde duygusal bunalım yaşıyor annesi öldüğünde değil. Gömleği en üst düğmesine kadar film boyunca kapalıyken Jenny öldükten sonra meşhur mavi kareli gömleğinin en üst düğmesini açar. Belki de kahramanımızın ilk ve son ağladığı sahne Jenny ile mezarı başında konuşma sahnesidir. Karşı cinse duyulan muhabbet, aile sevgisinin önünde seyrederek. Muhammed'in ise ninesine ve kardeşlerine olan düşkünlüğü onlarlayken kelebek gibi hissetmesinden pek tabii anlaşılıyor. İyi ya karşı cins ile bu manada Muhammed'in pek de bir ünsiyeti olmuyor zaten. Muhammed'in ninesiyle arasında geçen şu diyalog savımızı destekler niteliktedir:

-Ellerin niye bu kadar beyaz nine?
-Öyle olduğunu kim söylüyor?
-Kendim anladım. Ellerin bembeyaz.
-Ömrüm boyunca tarlada çalıştığım için kapkara ve nasırlılar.
-Hayır, ellerin yumuşacık ve güzel.

Biraz daha ileri gidersek; bizler daha Forrest'in kim olduğunu bile bilmezken film bir kuş tüyünün usul usul süzülmesiyle başlayıveriyor ve final de aynı şekilde vücut buluyor. Filmdeki tüy ile ilgili kesin bir açıklama olmamakla beraber çıkarımlar şu yönde: Daha bir çocukken babası tarafından taciz edilen ve bu durum kendisinde takıntı haline dönüşen Jenny'nin bir kuşa dönüşüp uçma dileğini sembolize ediyor. Jenny filmde Forrest'e "Köprüden atlarsam, uçabilir miyim?" diye soruyor ve sürekli uzaklara seyahat ediyor yani kaçıp özgürleşiyor. Jenny ile mezarı başında konuşurken annesinin mi yoksa komutanının mı kader noktasında ileri sürdüğü savda haklı olduğuna bir karar veremediğini ve ölüme hangi nazardan yaklaşması gerektiği noktasında bocaladığını görüyoruz Forrest'in.

Peki Mecidi bu noktada nasıl bir ışık yakıyor? Usta yönetmen filmi "Ey Gören fakat Görünmeyen! Yalnız seni ister, yalnız seni zikrederim" anlamındaki Farsça dua ile başlatıyor. Filmin tamamını kuşatan bu düşünce ile film bittikten sonra dahi özellikle bir ayet kulaklarımızda yankılanıyor. Kader, yaşam, sıkıntılar... Tıpkı Forrest gibi yer yer Muhammed ve babasını da düşünsel bunalıma sokuyor. Haşim'in annesine karşı acınası durumunu anlatmak için söyledikleri aynı bocalama eylemine kendisinin de katıldığını gösteriyor: "Nereye gidiyorsun anne? Bana ne yapmaya çalışıyorsun? (...) Bunu onun iyiliği için yaptım. Ne yapacaktım yani? Benim günahım nedir ki ömrümün sonuna kadar kör bir

çocuğa bakmak zorunda kalayım? Elden ayaktan düştükten sonra bana kim bakacak? Senin şu yüce Allah'ın neden bu sefaletten kurtulmama yardım etmiyor? Niye ona minnet duymalıyım? Vermediği şeyler için mi? Sefaletim için mi? Kör bir çocuk için mi? Ölüp giden karım için mi? Tam beş yıldır bunlara sabrettim ben! (...) Kim bana yardım ediyor? Kim beni umursuyor? Git! İstediyin yere git!"

Ekollerin ve filmlerin elbette karşılaştırabileceğimiz daha onlarca bileşenleri var. Yazının başında da ifade ettiğim gibi birkaç noktayı esas almak istedik. Pek tabii olarak yazdıklarım iki farklı diyarın tüm filmlerini kapsamıyor. Zaten o kadar kapsamlı bir tetkike niyetimiz de yoktu. Düşünce süreçleri nasıl şekil alıyor onu irdeledik.

İran sineması; "Inception", "Dövüş Kulübü", "Matrix", "Kuzuların Sessizliği", "Split" vb. filmler gibi dudak uçuklatacak unsurlara sahip değil bu doğru ama Hollywood Sineması; "Baran", "Kaplumbağalar da Uçar", "Cennetin Çocukları", "Serçelerin Şarkısı", "Cennetin Rengi" vb. filmler gibi de ruhumuzu derinden sarsamayacaktır. Allah'tan temennim şudur: Hollywood için konvansiyonel bir hidayet, İran için ise berrak bir zihinle beraber hak gözeten yöneticiler.

Son kertede şu notla yazıyı sonlandırmak istiyorum: "Cennetin Rengi"nde eminim Mecidi'nin de yola çıktığı ve hatırlamamızı istediği, yüzümüze haykırdığı ayet: "(Ey mü'minler! Deyiniz ki, bizim boyamız) Allah'ın boyasıdır. Allah'ın boyasından boyası daha güzel olan kim vardır? Ve bizler ancak ona ibadet edenleriz." (Bakara Suresi 138. ayet). Sıbgatullah'tır bizi değiştirmesi gereken ve O'nu bulmaya çalışırken ruhumuzu ısıtan.

Kaynaklar:

<https://www.dunyabulteni.net/roportaj/cihan-aktasla-iran-sinemasi-uzerine-h159489.html>
<http://www.gazetebilkent.com/2013/11/15/cennetin-rengi-majid-majidinin-sinema-dili-1/>
<https://www.youtube.com/watch?v=hAJL2Ru78Gc>
<https://populerakim.com/kultur-sanat/sinema/film-analizi-forrest-gump-75-iqya-sahip-bir-dahi/>

Oruç İbadetinin Sağlık Üzerine Etkisi

Hüsna ŞEKER

Zübeyde Şifa

Özet : Ramazan ayında gerçekleştirilen ibadetlerden biri de oruçtur. Oruç yalnızca ahiret hayatımızda değil aynı zamanda dünyevi hayatımızda da önemli bir yer etmektedir. Bedenimizin ve sağlığımızın bize emanet olduğu bilinciyle hareket ederek orucu anlamaya ve bedenimizi koruduğunun, temizlediğinin bilinciyle yaşamaya özen göstermeliyiz. Emanete en iyi şekilde sahip çıkarak, oruç tutarak görevimizi yerine getirmiş olmalıyız. Tüm nefsi arzu ve şevkleri dizginleyen bir ibadet olan oruç, bizi sağlığımıza kavuşturur, hücrelerimizin yenilenmesini hızlandırır, cildi sağlıklı bir görünüme kavuşturur, hastalıklardan korur, bağışıklık sistemini diri tutar.

Anahtar kelimeler : Ramazan Ayı, Oruç, Niyet, Beden sağlığı, Sindirim, Arınma, Yenilenme

İslam dininin en temel şartlarından birisi de oruçtur. Oruç; niyet ederek tan yerinin ağarmaya başlamasından (imsak vaktinden) itibaren güneş batuncaya kadar yememek, içmemek ve cinsel ilişkiden uzak durmak suretiyle yerine getirilen bir ibadettir. On bir ayın sultanı olan, hicri takvime göre ramazan ayında gerçekleştirilir. İnsan üzerinde maddi ve manevi etkileri olan oruç ibadeti hem fitratımıza uygunluğu açısından, hem sağlığımıza faydalı olmasından, hem zorda ve darda kalmış açlıkla imtihan olan insanları anlamamız açısından, en önemlisi de Allah'ın rızasını kazanmamız açısından tüm insanlığa farz kılınmıştır. Farz olan bir ibadetin elbette ki insanlığa hem bedenen hem de ruhen faydaları aşikar bir hakikattir. Allah Kur'an-ı kerimde şöyle buyurmaktadır. "Ey iman edenler! Oruç sizden önce gelip geçmiş ümmetlere farz kılındığı gibi size de farz kılındı. Umulur ki takvaya erersiniz". (Bakara ,183)

Oruç, ramazan ayında yapıldığı için on bir ayın sultanı şeklinde tabir edilirken görünen anlamından farklı olarak denilebilir ki, tüm yıl boyunca kirlettiğimiz vücudumuzu adeta bir dinlenme ve arınma programına almış gibi tüm on bir ayın toksik ve zehirlerini atmamıza en çok yardımcı olan farz ibadetlerden biridir. Tüm yıl boyunca, sindirim ve boşaltımı gerçekleştiren önemli organlarımız bu ramazan ayında dinlenmeye ve daha yavaş bir şekilde fonksiyonlarını devam ettirmeye çalışır. Aynı zamanda vücudumuz oruçlu iken yemek yeme ve içme durumu olmadığı için vücutta bulunan ve yıl içinde depo durumuna geçmiş enerji kaynaklarını kullanır. Bu sayede ödem ve toksinler, fazla yağlar, karbonhidratlar çok kolay bir şekilde azaltılır, kullanılır ve atılır. Aynı zamanda oruç, bedeni dinç tutar. Çünkü sindirim sistemimiz yemeğin kokusu, yemeğin görüntüsü hissedildiği andan itibaren çalışmaya başlar. Yemek sırasında ve sonrasında vücudun tüm enerjisi sindirim sistemine destek olmak için kullanır. Bu yüzden yemek yendikten sonra bir uyuşukluk, hantallık ve yorgunluk hissedilir. Beyin fonksiyonlarında azalma söz konusudur. İdrak, düşünme ve anlama kabiliyeti kısa süreliğine düşüş pozisyonundadır. Bu durumlar özellikle karbonhidrat ve yağlar fazla tüketildiğinde gerçekleşir. Oruç, bu durumları tamamen değiştirir, daha dinç ve çevik olmamızı sağlar. Beslenme

alışkanlıklarını düzenler, bedeni daha az yemeye ve çabuk doymaya teşvik eder. Hem beden hem de ruhen kişi kendini hem daha sağlıklı hem de daha canlı hissedebilir. İbadetin yerine getirilmesinin huzurunu da tatmış olur.

İnsanoğlu nefis sahibidir. Nefsin yemek, içmek, sevmek, eğlenmek vb. gibi birçok isteği vardır. Üstelik bu istekler bitip tükenmeyen, ölene kadar ardı arkası kesilmeyen arzulardır. Biri elde edildiğinde hemen bir başka isteğin devreye girdiği bir manzumdur. Bu istekler genel anlamda iki başlık altında toplanır. Bunlardan biri mide iştahlarını diğeri cinsel dürtüleri karşılayan isteklerdir. Asıl olan, bu istek ve şevklerin insanın fitratında var olmasıdır. Lakin, yeme içme ve cinsel istekler kişinin kendi egosuna bırakıldığı takdirde normal yapıyı çok hızlı bir şekilde bozar. Kişiyi başka ibadetleri yerine getiremeyecek kadar sağlıksız bir hal içine götürebilir. Bu yüzden nefsi isteklerin disiplin ve terbiye edilmesi evvela şarttır. Bu disiplin ve terbiye Allah'ın bize emrettikleri ve yasak koyduklarıyla gerçek kıvamını bulur. Bu sınırları koyan bir ibadettir oruç. Beden ve zihin sağlığını koruyan, aşırılıklara sınır getiren ve olması gereken sınırı öğreten bir ilahi emirdir. Ruhen ve aklen nefsi düzeltip yeni güzel alışkanlıklar kazanmak için kolaylaştırılmış bir ibadettir. Hadisi şerifte "Oruçlu kötü söz söylemesin. Kendisine ilişmek ve dalaşmak isteyene 'Ben oruçluyum, ben oruçluyum' desin ve onunla dalaşmasın."

Bir diğer önemli mesele ise tansiyon ve kan şekeri değerleridir. Oruç, bu değerleri referans aralığında kalacak şekilde dengesini ayarlar. Kan şekerini düşüren insülin hormonuyla yakından ilişkilidir. Araştırmalar, oruç esnasında hücrelerin kandan daha fazla glikoz alımını noktasına uyanlar gönderdiğini ortaya koymaktadır. Aynı zamanda oruç, metabolizmayı düzenleyen ve bu sayede az yiyerek kilo verme sürecini hızlandıran hem de az yenildiği için ömrü uzatan bir etkiye sahiptir. Beynimizdeki açlık ve tokluk merkezlerini doğru zamanda ve doğru şekilde uyararak açlığa olan direnç artar ve özellikle obezite ile mücadele eden kişilerin kolayca direnmelerine ve iradelerini kuvvetlendirmeye yardımcı olur. Bunların yanı sıra orucun zihinsel fonksiyonları artırdığı bilimsel çalışmalarla kanıtlanmıştır. Beyinde yeni kök hücrelerin oluşumuna yardımcı olur. Bu minvalde özellikle Parkinson ve Alzheimer hastalarında oruç büyük önem arz etmektedir.

Fiziksel faydalarının dışında ruhsal faydaları da olan oruç ibadeti, psikoloji alanında 21.yüzyılın en önemli doktorları arasında gösterilen Dr. Otto Buchinger'in şu sözleriyle desteklenmektedir. "Oruç tutmak, ameliyatsız, en önemli biyolojik tedavi yöntemidir" demektedir. Bahsedilmesi gerekli olan bir konu ise kötü alışkanlıklardır. Oruç ibadetiyle en azından bir aylık bir süre boyunca bu bağımlılıklar dizginlenir ve vücudun bu maddelere olan isteği azalır. Böylelikle kötü alışkanlıkları olan kişilerin yeni bir karar alarak bağımlılıklarından kurtulmalarına olanak sağlar.

Ben de Severdim Seni

Ben de severdim seni eğer annesiz büyümeyseydim,
Bir sahil boyu yürürken ben de tutardım elini;
Ben de gözlerinden öperdim şayet görebilseydim,
Hasta olmasaydım ben de koklardım saçını.

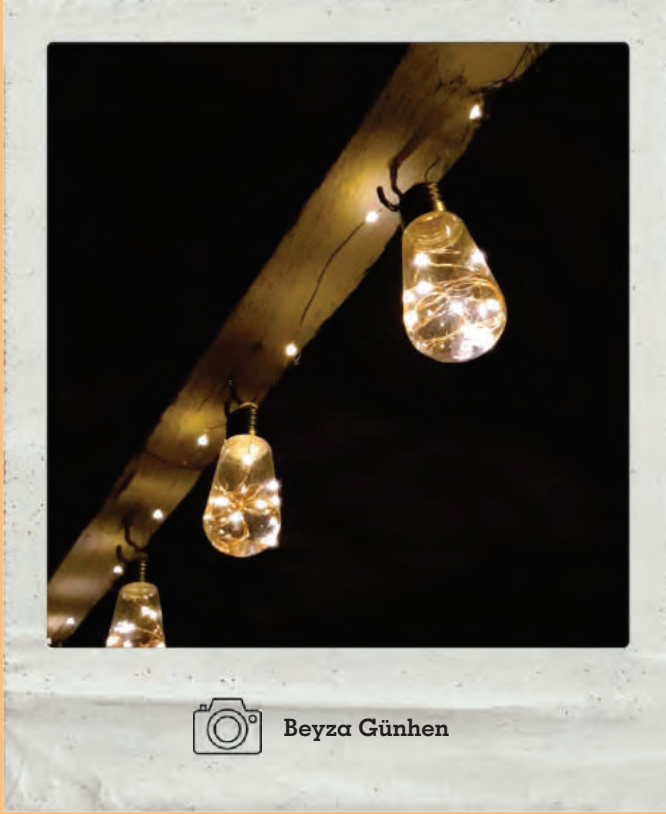
Ey yüreği temiz yârim!
Eğer kalsaydın bende, severdim çocuğunu,
Bir bardak su isterken ben de seslenirdim,
Aynı yastığa başkoyup aynı sabahlara uyanırdık seninle.

Veyl garip anam!
Toprak olmasaydın sen de severdin hasretimi,
Sende kına yakardın ellerime,
Uykusuz kalmazdın güneşi göreyim diye...

Ah kimsesiz yüreğim!
Beraber sevseydik sen de gelirdin peşimden,
Yollarına serilirdin inceden.
Eğer haketsaydın onu,
Sen de ölürdün peşinden!

Tacettin ÇAKMAK

Raybolan Işıklar

Işıkların kaybolduğu bu yalnız şehir de
Işığını bulmuştu soğuk keşkeler içinde

Arzulanna tutunmuştu gecenin saatinde
-tiktaktaktak...

Kaybettiği sırrını arıyordu ufuk çizgisinde
Haykırmalıydı köşkün derinliklerine
'Ma-...'

Durdu ve sustu...

Ellerinde tuşlar – çaldı kibirli güneşe
Durduramadı kalbindeki müziği günlerce

Sallanan kadın susmalıydı artık
'...-ria'

Bitirdiğinde o çoktan gitmişti
-Işığı kaybolan her insan gibi...

Yusuf Hilmi DAŞKAYA

•Nükte•

Kol Saati

Reşat Nuri Güntekin, müfettiş olarak görev yaptığı sırada Milli Eğitim Müdürlüğü'nün merdivenlerinden çıkarken, büyük duvar saatini tamire götüren hademe kendisine çarpar. Çalığışu yazarı, kendine özgü nezaketiyle güler ve şu teklifte bulunur:

— Evladım, kol saati kullansan daha iyi olmaz mı?

bkmkitap
"Benim Kitap Merkezim"

Yoksa Siz Hala
MOBİL
UYGULAMAMIZI
İndirmediğiniz Mi?

UYGULAMAYI
İNDİRMEK İÇİN:

GET IT ON
Google Play

Available on the
App Store

1952'den beri

BU TOPRAKLARA DEĞER KATIYORUZ

Bilginin gücü ile bilinçli tarımı yaygınlaştırmak için çalışıyoruz.

Yıllardır Türkiye'nin en büyük şirketleri arasında yer alan

GÜBRETAS'ın asıl başarısı, tarım sektöründe bilginin gücünü

kullanarak verimlilik ve kaliteyi artırmanın peşinde olmasındır.

Çünkü biz, toprağın sevgiyle ve bilgiyle bereketlendiğine inanıyoruz.

Sizinle daha fazlasını paylaşıyoruz.

Türk Lirası ve yabancı para cinsinden birikimlerinizi 1, 3, 6, 12 ay veya 1 yıldan uzun vade seçenekleriyle ya da esnek vadeli olarak Katılma Hesabınıza yatıralım. Hem Ziraat Katılım güvencesiyle tasarruf edin hem katılım bankacılığı esaslarına uygun olarak elde edilen kâr payından yararlanın.

 Ziraat Katılım
Paylaştıkça daha fazlası

**Müşteri İletişim
Merkezi**

www.ziraatkatilim.com.tr

 /ziraatkatilim